

بازنگری مستقل بودجه ملی سال ۱۳۹۴

فهرست مطالب

۳ مقدمه

۳ میتودولوژی

۴ بودجه ملی ۱۳۹۴
در یک نگاه

۵ منابع تخمینی

۵ منابع تخمینی برای
سال ۱۳۹۴

۶ مقایسه بودجه
۱۳۹۳ با ۱۳۹۴

۷ ثبات مالی

۸ عواید داخلی

۹ حفظ و مراقبت

۱۰ مصرف بودجه

۱۰ کمکهای تمویل
کننده گان و
کمکهای اختیاری

۱۱ مدیریت مالی عامه و
اصلاحات

۱۱ شفافیت و حسابدگی

۱۲ نظارت و ارزیابی

۱۳ بودجه سازی ولایتی

۱۳ بودجه بر اساس برنامه

۱۴ بودجه سازی پاسخگو
به جندر

۱۵ بودجه سازی پاسخگو به
نیازها و تعهدات پالیسی

۱۷ نقش و دخالت جامعه
مدنی

۱۸ پیشنهادات

۱۸ برای دولت

۲۰ برای تمویل کننده
گان بین المللی

۲۰ برای نهادهای
جامعه مدنی

سپاسگزاری

موسسه برابری برای صلح و دموکراسی افتخار دارد تا در قدم نخست به مقامات دولتی افغانستان، اعضای ائتلاف افغانها برای شفافیت و حسابدگی (ACTA) و مردم محلات در سراسر افغانستان مراتب سپاس و قدردانی خود را ابراز نماید زیرا بدون همکاری آنها ممکن نبود تا این گزارش نهایی و تکمیل گردد.

ضمناً این مؤسسه از انستیتوت صلح ایالات متحده آمریکا برای فراهم نمودن حمایت مالی و تخنیکی نیز تشکری و قدردانی مینماید. جا دارد بصورت ویژه از ماری هوبر، موریتس راد و شمسیه نوری نیز جهت جمع آوری اطلاعات برای این گزارش و تمامی کارمندان موسسه برابری برای صلح و دموکراسی که در جریان این پروژه با ما همکاری نمودند، ابراز سپاس و قدردانی نماییم.

مقدمه

گزارش و بودجه به پارلمان، یک گزارش مشرح دیگر در مورد بودجه ۱۳۹۴ به نشر خواهد رسید که در آن توجه به قطعه سال ۱۳۹۲ نیز صورت خواهد گرفت.

۱.۱ میتودولوژی

بازنگری مسوده بودجه ملی سال ۱۳۹۴ با مطالعه اسناد و مدارک مربوط به مدیریت مالی عامه و مصرف بودجه قسمیکه در اسناد پالیسی و قسمت های متعدد این گزارش از آن ذکر به عمل آمده است، آغاز گردید. در عین حال، پرسش نامه هایی جداگانه بر اساس هر موضوع برای کارمندان عالی رتبه ی وزارت مالیه (ریاست عمومی بودجه، ریاست عمومی خزاین، ریاست عمومی گمرکات) و وزارت های صحت عامه و معارف، نهادهای جامعه مدنی و متخصصین مدیریت مالی عامه، ترتیب گردید. برعلاوه، با ۷ تن صحبت های مشورتی در سطح مرکز صورت گرفت و یک برنامه مشورتی با اشتراک ۱۱ نهاد جامعه مدنی در کابل دایر گردید. همچنان یک سروی کلی آنلاین در مورد بودجه ملی و ارایه خدمات در تشریک مساعی با ۷ نهاد جامعه مدنی صورت گرفت.

مشورت ها در سطح ولایات از طریق ایتلاف افغانها برای شفافیت و حسابدگی در ولایت بامیان، هرات، ننگرهار، دشت برچی و ولسوالی قره باغ ولایت کابل تدویر گردید. در سطح ولایات، کارت های نمره دهی اجتماعی (CSC) نیز با همکاری اعضای ذکور و اناث شبکه ایتلاف افغانها برای شفافیت و حسابدگی با استفاده از روش ارزیابی خودی نهادهای عرضه کننده خدمات عامه که شامل مقامات ریاست های صحت عامه و معارف میگردد، صورت گرفت. کارت های نمره دهی اجتماعی، شامل این موارد میگردد: کارت نمره دهی پیگیری منابع، شناسایی موضوعات کلیدی، کارت های نمره دهی ایجاد شده از جانب محلات، کارت نمره دهی ارزیابی خودی عرضه کننده گان خدمات. لازم به تذکر است که کارت های

مؤسسه ی برابری برای صلح و دموکراسی از طریق ائتلاف افغان ها برای شفافیت و حسابدگی (ACTA)، بودجه ی ملی را به مثابه ی یک وسیله ی نظارت کننده جهت ارزیابی منابعی که توسط دولت افغانستان به منظور فراهم نمودن خدمات عامه اختصاص داده میشود، روی دست گرفته است. مؤسسه ی برابری برای صلح و دموکراسی بازنگری مستقل سالانه بودجه ی ملی را از سال ۱۳۹۲ که مصادف با سال ۲۰۱۲ میلادی میگردد، انجام میدهد. هدف از این بازنگری فراهم نمودن آگاهی در ارتباط با بودجه ی ملی از دیدگاه جامعه ی مدنی در قسمت پلانگذاری، تطبیق، نظارت و گزارشدهی بودجه ی ملی با در نظر داشت تأکید خاص روی نقش جامعه ی مدنی و شهروندان در همه ابعاد این پروسه می باشد. علاوه بر آن، خلاصه ی بازنگری مستقل بودجه ی ملی، مدیریت مالی عامه را بر اساس یکتعداد از شاخص ها مورد ارزیابی قرار داده و پیشنهاداتی را نیز به دولت افغانستان، جامعه ی بین المللی و جامعه ی مدنی ارایه مینماید.

با این پروژه، مؤسسه برابری برای صلح و دموکراسی میخواهد بازنگری منظم و منسجم مسوده بودجه ملی را ارایه نموده تا مردم در مورد بودجه و تاثیر آن بالای زندگی روزمره شان معلومات کامل حاصل نمایند و کیفیت خدماتی را که از طریق بودجه تخصیص یافته ارایه میگردد، مورد ارزیابی قرار دهند. بازنگری مستقل بودجه همچنان برای بازنگری و تصویب بودجه از سوی پارلمان، معلومات لازم را فراهم میکند. در ضمن، این پروسه زمینه ای خوبی را برای پلانگذاری بودجه ملی از دیدگاه جامعه مدنی فراهم میسازد.

بازنگری بودجه ملی یک بازنگری کوتاه و مختصر است که با فرستادن بودجه به پارلمان منتشر میشود تا پیشرفت هایی که در عرصه مدیریت مالی عامه، اصلاحات، و معیارهای مالی صورت گرفته است، در اسرع وقت در اختیار پارلمان قرار داده شود. ضمناً بعد از تقدیم این

نمره دهی ارزیابی خودی مبتنی بر تعهداتی که در اسناد پالیسی سکتور های مربوطه مانند استراتیژی انکشاف ملی افغانستان و پلان های دارای اولویت ملی از آن ذکر به عمل آمده است، ترتیب و آماده گردیده بود. مجموعاً در سطح ولایات با ۲۰۰ تن مصاحبه های گروهی و انفرادی صورت گرفت.

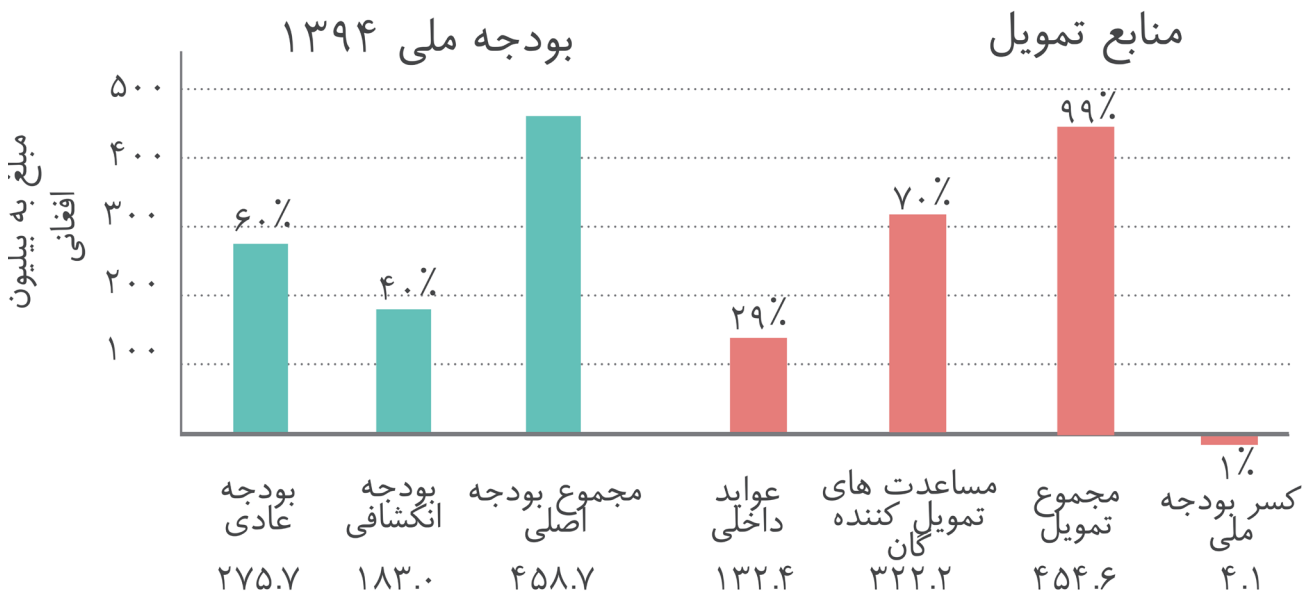
تمامی مصاحبه ها ضبط شدند و بعد از نوشته به زبان انگلیسی ترجمه گردیدند. مصاحبه های ضبط شده در مرکز کودگذاری و تحلیل شدند و مصاحبه های ولایتی بصورت یک کارت نمره دهی جامع برای هر بخش جهت بازنگری و تحلیل آماده گردیدند. تمامی ارقام برای سال مالی ۱۳۹۴ از مسوده بودجه ملی که در ۱۱ نومبر ۲۰۱۴ به پارلمان فرستاده شد، گرفته شده است.

بودجه ملی ۱۳۹۴ در یک نگاه

که معادل ۴.۱۳۴ میلیارد افغانی میگردد، کسر بودجوی نیز به وجود آمده که ۱ فیصد بودجه ی ملی را احتوا نموده و این در حالیست که در سال ۱۳۹۳ کسر بودجوی به ۶ فیصد رقوم زده شده بود.

در بودجه سال ۱۳۹۴ مبلغ ۴.۸۳۷ میلیارد دالر آمریکایی (۲۷۵.۷۴۹ میلیارد افغانی) که ۶۰٪ بودجه عمومی را تشکیل میدهد، به بودجه عادی تخصیص یافته است و ۴۰٪ (۳.۲۱۰ میلیارد دالر (۱۸۳.۰۰۲ میلیارد افغانی) که بودجه عمومی را تشکیل میدهد، برای بودجه انکشافی در نظر گرفته شده است.

بودجه ی پیشنهادی برای سال مالی ۱۳۹۴ حدود ۸.۰۴۸ میلیارد دالر آمریکایی معادل به ۴۵۸.۷۵۱ افغانی را احتوا نموده که در مقایسه با بودجه ی سال ۱۳۹۳، ۷ فیصد بیشتر می باشد. عواید داخلی در سال ۱۳۹۴ در حدود ۲.۳۲۳ میلیارد دالر آمریکایی که معادل ۱۳۲.۴۲۴ میلیارد افغانی میگردد، پیش بینی گردیده که این رقم ۲۹ فیصد بودجه ی ملی را در سال ۱۳۹۴ تشکیل میدهد. تمویل کننده گان بین المللی در حدود ۵.۶۵۲ میلیارد دالر آمریکایی را که معادل ۳۲۲.۱۹۲ میلیارد افغانی میگردد، تعهد نموده که این مبلغ ۷۰ فیصد رقم مجموعی بودجه ی پیشنهادی سال ۱۳۹۴ را تشکیل میدهد. باید خاطر نشان ساخت که در حدود ۷۲.۵ میلیون دالر آمریکایی

۲.۱ منابع تخمینی

عواید داخلی

عواید تعیین شده دولت برای سال ۱۳۹۴، ۲.۳۲۳ میلیارد دالر آمریکایی (۱۳۲.۴۲۴ میلیارد افغانی) تخمین شده است. وزارت مالیه پیش بینی کرده است که ۷۸٪ عواید داخلی از طریق مالیات بدست خواهد آمد. از این مبلغ، ۳۵٪ از مالیات بر عواید، ۲۰٪ از مالیات تجارت بین المللی، ۱۷٪ اجناس و خدمات داخلی، و ۶٪ از عواید های قابل مالیه دیگر بدست خواهد آمد. ۲۲٪ عواید داخلی از عواید غیر قابل مالیات داخلی بدست خواهد آمد. از این مبلغ، ۱٪ از انتقال مواد سوخت، ۱٪ از راه آهن، و ۱۹٪ از عواید غیر قابل مالیه دیگر بدست می آید.

تا اواخر ربع سوم سال ۱۳۹۳، دولت تنها مبلغ ۵۰.۹۳۸ میلیارد افغانی، ۶۱٪ کمتر از مبلغ تعیین شده عواید داخلی ۱۳۲.۰۰۰ میلیارد افغانی برای سال کنونی را بدست آورده است. دولت تنها مبلغ ۲۴.۴۵۱ میلیارد افغانی از مدرک مالیات، ۱۲.۱۴۴ میلیارد افغانی از مدرک فیس گمرکاتی، ۸.۰۳۷ میلیارد افغانی از عواید سرمایه های غیر منقول، فروش اجناس و خدمات، فیس های اداری، جریمه های غیر مالیاتی، و استخراج معادن بدست آورده است. عواید تعیین شده برای سال ۱۳۹۴ تنها ۴۲۴ میلیون افغانی بیشتر از عواید تعیین شده سال ۱۳۹۳ میباشد. با توجه به میزان پایین مبلغ جمع آوری شده عواید در نه ماه اول سال، هنوز هم احتمال اینکه دولت بتواند اجراءات جدی در این بخش بکند، و عواید معینه را جمع آوری نماید بسیار اندک است. دولت جمهوری اسلامی افغانستان بصورت متداوم اهداف معینه را در جهت جمع آوری عواید داخلی در چند سال اخیر برآورده نتوانسته و این در حالیکه در سال جاری

دولت همچنان هدف تعیین شده را بر آورده ننموده و در سال ۱۳۹۲، ۷٪ مبلغ معینه را جمع آوری نتوانسته بود. این نکته را نیز باید در نظر داشته باشیم که میزان پایین جمع آوری عواید داخلی سال ۱۳۹۳ دور از احتمال نبود زیرا بحران سیاسی چندین ماهه، اقتصاد کشور را به بن بست مواجه کرده بود.

مساعدت های تمویل کننده گان

برای سال ۱۳۹۴، تمویل کننده گان بین المللی مبلغ ۵.۶۵۲ میلیارد دالر آمریکایی (برابر با ۳۲۲.۱۹۲ میلیارد افغانی) را متعهد شده اند که ۷۰٪ بودجه کلی سال ۱۳۹۴ را تشکیل میدهد. ۲.۶۳۵ میلیارد دالر آمریکایی (۱۵۰.۲۲۵ میلیارد افغانی) برای بودجه عادی تخصیص داده شده که شامل قوماندانی انتقال امنیتی افغانستان (CSTA-A)، صندوق وجهی برای بازسازی افغانستان (ARTF)، و صندوق نظم و حاکمیت قانون برای افغانستان (LOTFA) میشود. ۳.۰۱۷ میلیارد دالر آمریکایی (۱۷۱.۹۶۶ میلیارد افغانی) برای بودجه انکشافی تخصیص داده شده که شامل پروژه های جدید، و بودجه باقیمانده انتقالی از سال ۱۳۹۳ میباشد. از سهم مساعدت های بین المللی، ۱۸۰ میلیارد دالر آمریکایی (۱۰.۲۶۰ میلیارد افغانی) آن اختیاری، مبلغ ۲.۷۵۸ میلیارد دالر (۱۵۷.۱۹۷ میلیارد افغانی) کمک های غیر اختیاری و ۷۹ میلیون دالر آمریکایی (۴.۵۰۹ میلیون افغانی) شامل قرضه ها میشود. در مقایسه با سال ۱۳۹۳، این ارقام نشان دهنده ۱۰٪ افزایش در کمک های بودجوی است (در سال ۱۳۹۳، تمویل کننده های بین المللی ۵.۱۱۲ میلیارد دالر آمریکایی معادل ۲۸۶.۳۰۲ میلیارد افغانی کمک کرده بودند). با آنکه این مبلغ بیشتر از سال ۱۳۹۳ است، میزان این افزایش، از میزان افزایش کمک های بین المللی از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۳ ۲۳ درصد کمتر است.

۲.۲ منابع تخمینی برای سال ۱۳۹۴

بودجه عادی

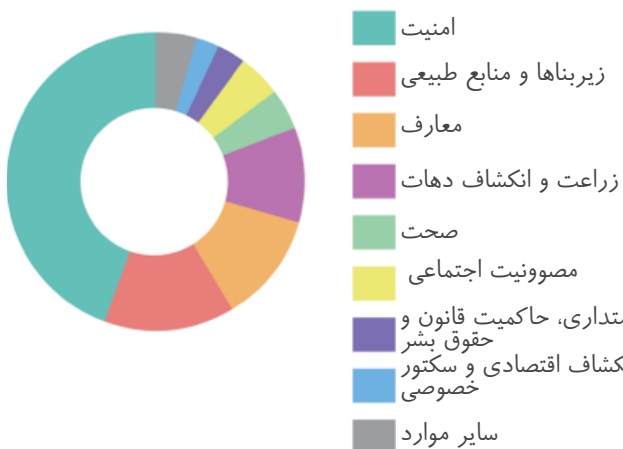
بودجه عادی پیشنهاد شده برای سال ۱۳۹۴ ۴.۸۳۷ میلیارد دالر آمریکایی (۲۷۵.۷۴۹ میلیارد افغانی) است که ۶۰٪ بودجه پیشنهاد شده ملی را تشکیل میدهد. به عبارت دقیق تر، بودجه عادی سال ۱۳۹۴ در مقایسه

با بودجه عادی ۱۳۹۳ مبلغ ۸۳ میلیون دالر (۴.۷۲۳ میلیارد افغانی) کاهش یافته است که ۱.۷٪ کاهش را نشان میدهد. در مجموع ۵٪ سهمیه کمتر از بودجه کلی را در مقایسه با سال ۱۳۹۳ نشان می دهد. بر اساس کود بودجه، ۵۶٪ بودجه عادی برای معاشات (کود ۲۱)، ۲۹٪ برای اجناس و خدمات (کود ۲۲)، ۴٪ برای تدارکات اجناس (کود ۲۵) و ۱۱٪ برای موارد دیگر طبق کودهای مربوطه در نظر گرفته شده است.

شماره	بخش	به میلیون دالر			مجموع	OB %	DB %
		بودجه عادی (OB)	بودجه انکشافی (DB)	مجموعا			
1	امنیت	3,216.951	353.136	3,570.088	44	66	11
2	زیربناها و منابع طبیعی	110.443	1,032.646	1,143.089	14	2	32
3	معارف	631.493	333.764	965.257	12	13	10
4	زراعت و انکشاف دهات	33.475	782.662	816.137	10	1	24
5	صحت	48.981	319.597	368.578	5	1	10
6	مصونیت اجتماعی	347.870	17.419	365.289	5	7	1
7	حکومت داری، حاکمیت قانون، و حقوق بشر	224.624	29.044	253.668	3	5	1
8	انکشاف اقتصادی و سکتور خصوصی	50.738	149.688	200.426	2	1	5
9	دیگر موارد	173.128	192.602	365.730	5	4	6
مجموع		4,837.703	3,210.559	8,048.262	100	100	

بودجه انکشافی

تقسیمات بودجه اصلی براساس سکتور

بودجه انکشافی پیشنهاد شده برای سال ۱۳۹۴، ۳.۲۱۰ میلیارد دالر آمریکایی (۱۸۳.۰۰۲ میلیارد افغانی) است که ۴۰٪ بودجه ملی پیشنهاد شده را تشکیل میدهد. به عبارت دقیق تر، بودجه انکشافی سال ۱۳۹۴ در مقایسه با سال ۱۳۹۳، ۶۱۶ میلیون دالر (۳۵.۰۹۶ میلیارد افغانی) افزایش پیدا کرده است که ۲۲٪ افزایش را نشان میدهد. بودجه انکشافی ۵٪ سهم بیشتر مجموع بودجه ملی را در مقایسه با سال گذشته نشان میدهد. ۸۸.۴٪ بودجه انکشافی کمکهای غیر اختیاری بوده و فقط ۱.۶٪ حکومتداری، حاکمیت قانون و حقوق بشر، انکشاف اقتصادی و سکتور خصوصی، دیگر موارد.

آن کمکهای اختیاری میباشد که این ۲۲.۴٪ کاهش در کمکهای اختیاری در مقایسه با سال گذشته را نشان میدهد. این نشان میدهد با آنکه تمویل کننده گان بین المللی در تامین بودجه دولت کمک میکنند ولی در حمایت از پروژه های اختیاری کمتر توجه مینمایند.

۲.۳ مقایسه بودجه ۱۳۹۳ با ۱۳۹۴

و بخش خصوصی ۴۳٪ ضعف را در مصرف بودجه نشان میدهد. احتمال می رود تا با به پایان رسیدن ربع چهارم سال ۱۳۹۳ برخی از این خلاها کاهش یابد. مصرف بودجه در بخش صحت و زراعت و انکشاف دهات نیز همگام با ضعف بوده و این شکل نشان میدهد با آنکه بودجه سال ۱۳۹۴ در مقایسه با سال ۱۳۹۳ افزایش یافته است، ولی ظرفیت مصرف بودجه با میزان افزایش آن سازگاری ندارد. به هر حال، همان طوری که در بخش ۳.۳ گفتیم، تا ربع سوم ۱۳۹۳، ۹۴ فیصد بودجه عادی و فقط ۵۰٪ بودجه انکشافی تخصیص داده شده است و این رقم نشان میدهد که میزان مصرف بودجه انکشافی احتمالاً بخاطر ظرفیت پایین وزارت های مربوطه و طی مراحل تخصیصات بودجه از سوی وزارت مالیه، واقع گردیده است.

شکل ۲.۳.۱ تخصیص بودجه در بخش های مختلف را در سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ و همچنان میزان مصرف بودجه توسط بخش های مربوطه در سال ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳ (البته در نه ماه اول سال) را نشان میدهد. با آنکه تخصیص بودجه در بخش امنیت، زیربناها و منابع طبیعی، زراعت و انکشاف دهات، صحت، انکشاف اقتصادی و بخش خصوصی ازدیاد یافته، اما مصرف بودجه در هر بخش مربوطه، خیلی چشمگیر نبوده است. بخش مصونیت اجتماعی در مصرف بودجه از سال ۱۳۹۲ تا سال ۱۳۹۳؛ ۴۵٪ ضعف را نشان میدهد. ضمناً بخش زیربناها و منابع طبیعی ۲۷٪ بخش امنیت ۳۶٪ بخش انکشاف اقتصادی

مصارف بودجه ۱۳۹۲ و ۱۳۹۳						تخصیص بودجه ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴			سکتور	
%تفاوت میان مصارف بودجه ۱۳۹۳ و ۱۳۹۲		% مصارف بودجه انکشافی		% مصارف بودجه عادی		به میلیون دالر				
						تفاوت میان بودجه و بودجه انکشافی ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴		تفاوت میان بودجه عمومی و ۱۳۹۳ ۱۳۹۴		تفاوت میان بودجه عادی و بودجه انکشافی
DB	OB	۱۳۹۳	۱۳۹۲	۱۳۹۳	۱۳۹۲					
-36	-26	8	44	61	87	+194.382	+184.795	+9.587	امنیت	
-27	-28	31	58	65	93	+60.470	+91.652	-31.182	زیربناها و منابع طبیعی	
-8	-19	33	41	80	99	-22.055	-3.406	-18.649	معارف	
-6	-12	70	76	80	92	+226.143	+227.686	-1.543	زراعت و انکشاف دهات	
-7	-20	48	41	79	99	+40.217	+57.782	-17.565	صحت	
-45	-12	20	65	87	99	-53.092	-4.305	-48.787	مصوونیت اجتماعی	
-25	-13	17	42	82	95	-65.973	-54.369	-11.604	حکومت داری و حاکمیت قانون و حقوق بشر	
-43	-16	32	75	80	96	+26.429	+25.945	+0.484	انکشاف اقتصادی و سکتور خصوصی	
-	-	-	-	-	-	-7.877	+43.602	-51.479	دیگر موارد	
-23	-18	32	55	77	95	+398.653	+569.382	-170.747	مجموعا	

۱ آمار و ارقام مصرف بودجه ۳۹۳۱ تنها نشان دهنده مصرف بودجه در نه ماهه اول سال ۳۹۳۱ می باشد. میزان مصرف بودجه به احتمال زیاد بهبود یافته و از سال ۲۹۳۱ به احتمال زیاد بعد از مصرف بودجه در سه ماه آخر سال، تا حدی زیادی کاهش پیدا خواهد کرد.

ثبات مالی

در مطابقت با قانون مدیریت مالی و مصارف عامه سال ۲۰۰۵ ترتیب کرده است که شامل چارچوب میان مدت بودجه سه ساله از ۱۳۹۳ الی ۱۳۹۶ میشود. هدف چارچوب میان مدت بودجه تهیه مسوده ابتدایی بودجه میباشد که پالیسی های بودجه را مورد ارزیابی قرار داده و و اولویت های بودجه دولت را برای سال های مالی بعدی و بودجه میان مدت پیشنهاد میکند. چارچوب بودجه میان مدت، طرح کلی تخصیص منابع پیشنهادی را در مطابقت با اولویت ها، مخصوصاً اولویت های تعیین شده در استراتژی ملی انکشاف افغانستان و برنامه های دارای اولویت ملی فراهم میسازد. این پنجمین چارچوب میان مدت بودجه است که به زبان دری روی ویبسایت ریاست عمومی بودجه قابل دسترس میباشد. موثریت

با کاهش کمک های تمویل کنندگان بعد از ۲۰۱۴ و با رکود عواید داخلی، ثبات مالی برای حفظ پیشرفت های دهه اخیر امر لازم و ضروری است. استفاده موثر از منابع، هنوز هم چالش عمده فرا روی مدیریت مالی عامه جمهوری اسلامی افغانستان در دهه تحول میباشد که نیازمند اولویت به مصارف حفظ و مراقبت، میزان بیشتر مصرف بودجه انکشافی و ازدیاد عواید داخلی به عنوان وسیله جبران کننده کاهش مساعدت های خارجی میباشد.

ابزار دیگر برای تضمین ثبات مالی، پلانگذاری میان مدت بودجه است. اسناد دولتی نشان میدهد که وزارت مالیه چارچوب میان مدت بودجه را از ۱۳۹۱ به اینسو،

چارچوب میان مدت بودجه نیز سوالهایی را به همراه دارد زیرا بسیاری از اهداف تعیین شده مثل بهبود ظرفیت مصرف بودجه و افزایش عواید داخلی هنوز بر آورده نشده است. بنابراین، این نکته خیلی مهم و اساسی است که چارچوب میان مدت بودجه استراتژی‌هایی را جهت رفع نارسایی‌های ظرفیتی در سطح مرکز و ولایات و ازدیاد عواید مشمول باشد تا اهداف تعیین شده را بر آورده سازد.

۳.۱ عواید داخلی

با نزدیک شدن زمان خروج کامل نیروهای بین‌المللی کمک به صلح (ISAF)، عواید داخلی باید افزایش پیدا کند تا بتواند کاهش مساعدت‌های مالی بعد از ۲۰۱۴ را جبران کند. با ادامه بحران سیاسی پیرامون انتخابات ۲۰۱۴، عواید داخلی سیر نزولی داشته و دولت از رسیدن به اهداف معینه در ربع دوم سال ۲۱٪، در ربع سوم سال ۹۵٪ و به صورت مجموع ۶۲٪ در سه ربع اول سال جاری مؤفق نبوده است. با توجه به عواید داخلی محدود و کاهش مساعدت‌های مالی بین‌المللی، دولت جمهوری اسلامی افغانستان در این راستا دست به کار شده و استراتژی "بسوی خودکفایی: دیدگاه استراتژیک برای دهه تحول" را در سال ۲۰۱۲ تهیه کرده است. این سند، اقدامات مختلفی را برای افزایش عواید داخلی حدود ۱۵.۹٪ عواید ناخالص تا سال ۲۰۲۰ را برای فایق آمدن بر خلای مالی ۳۳.۶ درصد تولید ناخالص ملی در سال ۲۰۱۵، در طرح خود گنجانده است. با در نظر داشت اینکه سهم فیصدی عواید داخلی در عواید ناخالص میان ۱۰٪ و ۱۱٪ رو به رکود بوده است (۱۱٪ در ۱۳۹۰، ۱۰.۹٪ در ۱۳۹۱ و ۱۰.۴٪ در ۱۳۹۲)، دستیابی به هدف ۱۵.۹٪ در سال ۲۰۲۰ غیر واقعی به نظر میرسد. همانطوریکه قبلاً اشاره شد، جمع‌آوری عواید داخلی در سال ۱۳۹۳ مشخصاً اندک بوده است و این امر با بحران سیاسی تشدید شده است.

برای ازدیاد عواید داخلی از مدرک مالیات، برنامه مالیات بر ارزش افزوده تنظیم شده بود تا در سال ۲۰۱۴ در مطابقت با پلان تمديد شده برنامه صندوق بین‌المللی پول برای افغانستان تطبیق میشد و در ماه می سال ۲۰۱۴ از سوی پارلمان نیز به تصویب رسید. دولت جمهوری اسلامی افغانستان پیش‌بینی کرده است که مالیات بر ارزش افزوده حدود ۷۰۰ میلیون دالر بر عواید دولت در ۲۰۱۵ خواهد افزود که افزایش این مالیات بصورت تخمینی حدود ۱٪ تا ۲٪ تولید ناخالص ملی را تا سال ۲۰۲۱/۲۲ تشکیل خواهد داد. مطابق گزارش‌های دولت جمهوری اسلامی افغانستان، منبع دیگر اطمینان از دیاد عواید معادن است که مطابق پیش‌بینی‌های دولت عواید بیشتر از ۶۵۰ میلیون دالر تا سال ۲۰۲۰ تولید خواهد کرد که ۲٪ الی ۳٪ تولید ناخالص

را در سال ۲۰۲۱/۲۲ احتوا مینماید. دولت جمهوری اسلامی افغانستان همچنان مبلغ تخمینی عواید گمرکی و عواید استخراج معادن عینک و حاجی‌گک و معادن دیگر را مشخص و پیش‌بینی کرده است. مبارزه با فساد در جمع‌آوری عواید گمرکات ضروری است زیرا به گفته برخی از مقامات بندرها، الی ۷۰٪ عواید بندرها بخاطر فساد اداری کم میشود در حالیکه مسایل فساد اداری سکتور استخراج معادن را نیز از مؤثریت بازداشته و عواید مالیات معادن نیز درست جمع‌آوری نمیشود که این خود توانمندی این سکتور را در کمک به عواید داخلی بنابر عدم موجودیت میکانیزم‌های نظارتی کمتر میسازد. منابع عواید ملی بصورت احتمالی توان افزایش عواید داخلی و تقویت بودجه را دارد ولی موانع بسیاری وجود دارد که مانع خودکفایی چنین امر میگردد. در قدم اول، تطبیق مالیات بر ارزش افزوده به تأخیر افتاده و بانک جهانی پیش‌بینی کرده است که عواید از این مدرک تا سال ۲۰۱۶/۲۰۱۷ بدست نخواهد آمد. ثانیاً، چندین چالش همچنان سکتور معدن را از افزایش عواید باز میدارد، مانند: فقدان سرمایه‌گذاری بالای زیربناها برای حمل و نقل و حفظ و مراقبت از آنها، امنیت جسمی پرسونل سکتور معادن، نبود چارچوب حقوقی سالم برای حمایت از سرمایه‌گذاری سکتور خصوصی و عدم شفافیت و حسابدگی. در نهایت، عدم مؤثریت و ضعیف بودن اقدامات علیه فساد اداری و شایع بودن فساد در میان مقامات اداری دولت در بخش گمرکات که به گفته یکی از مقامات عالی‌رتبه در ریاست گمرکات، "امسال ۱۰٪ کاهش در عواید و تجارت" را شاهد بوده که به نوبه خود مانعی است در راه افزایش عواید داخلی. بانک جهانی همچنان تأکید کرده است که کمک‌های مالی چشمگیری برای بهبود و منسجم‌سازی عواید و تشویق سرمایه‌گذاری سکتور خصوصی نیاز است و این بخش به نوبه خود در افزایش عواید کمک میکند.

همانگونه که مرور و بازنگری بودجه ملی سال قبل موسسه برابری برای صلح و دموکراسی نشان میدهد، وزارت مالیه تلاش‌هایی را جهت رفع فساد اداری، تغییراتی را در سطح رهبری ریاست‌های عواید و گمرکات بصورت سراسری، انجام داد. با آن هم این تغییرات عموماً نمادین بوده و بیشتر مبتنی بر تبدیلی‌های مقامات بوده نه برکناری مقامات دخیل در فساد. در ضمن، سیستم نظارت و ارزیابی موثر به عنوان ابزار

نظارتی بر جمع آوری عواید نهادهای کلیدی دولت مثل ریاست عمومی گمرکات وزارت مالیه و وزارت معادن، ایجاد نگردیده است. با آنکه یک مقام عالی رتبه در ریاست عمومی گمرکات وزارت مالیه در جریان مصاحبه با موسسه برابری برای صلح و دموکراسی تجهیز این ریاست را با سیستم و ماشین های خودکار یک "تغییر بنیادی" برشمرد، تطبیق سیستم خودکار اطلاعات گمرکی (ASYCUDA) هنوز کاهش قابل ملاحظه فساد اداری را طی ده سال بعد از معرفی این سیستم نشان نداده است؛ گرچه عواید از مدرک گمرکات با وجودیکه

فساد اداری هنوز هم شایع است، ازدیاد یافته است. با همکاری وزارت معادن، برنامه "انکشاف پایدار منابع طبیعی، پروژه ۲" که از سوی بانک جهانی تمویل شده است، توانسته ابتکار شفافیت در سکتور استخراج معادن را ایجاد کند و همچنان نهادهای جامعه مدنی را جهت نظارت از فعالیت های وزارت های مربوطه حمایت کرده است؛ ولی تاسیس سیستم ارزیابی و نظارت تا هنوز در برنامه شامل نشده است. ضمناً، طرح عواید احتمالی هر ولایت که امکان مقایسه میان عواید جمع آوری شده و میزان عواید احتمالی را فراهم میسازد، هنوز وجود ندارد.

۳.۲. حفظ و مراقبت

بیشتر از یک دهه برنامه دولت سازی در افغانستان فرصت بازسازی افغانستان را بعد از منازعات طولانی فراهم کرده است و توانسته رشد اقتصادی را به همراه داشته و انکشاف درازمدت را تضمین نماید. ضروری ترین نیازهای عمومی مانند جاده ها، پل ها، شفاخانه ها و اعمار مکاتب و یا بازسازی شده اند تا بتواند ارایه خدمات عمومی دولتی و غیر دولتی را تسهیل کند. در روشنی همین موضوع، صندوق وجهی برای بازسازی افغانستان (ARTF) برنامه حفظ و مراقبت و برنامه تسهیلاتی را برای حفظ و پایداری پیشرفت های حاصله تمویل کرد. اعمار زیربنا ها و حفظ و مراقبت آن ها در جریان ده سال اخیر مصارف گزافی را احتوا مینماید. همچنان کمک های خارجی بعد از ۲۰۱۴ تنزیل خواهد یافت، بنابراین برنامه های حفظ و مراقبت بصورت موثر، نیازمند اولویت بندی و تصمیم گیری در مورد اینکه کدام بخش ها باید مورد حفظ و مراقبت قرار بگیرد، می باشد.

آیساف پیش بینی کرده است که ۳.۵ میلیارد دالر آمریکایی برای حفظ و مراقبت زیربنای اردوی ملی و حفظ تسهیلات اردو نیاز خواهد بود. این مصارف شامل ترمیم، بهره برداری، عملیات های منظم در پایگاه های نیروهای امنیتی و پولیس در سراسر کشور، حفظ تجهیزات کنونی، تهیه و خرید تجهیزات پلان شده، ترمیمات و مصارف متفرقه دیگر میباشد. تخمین مصارف حفظ و مراقبت بخش های غیر نظامی کمتر از ۱.۳ میلیارد دالر از سوی آیساف رقم زده شده است. این رقم فقط برای حفظ و مراقبت در بخش غیر نظامی نیاز است. طبق گفته های یک مقام عالی رتبه ریاست عمومی بودجه در وزارت مالیه که در مصاحبه با موسسه برابری برای صلح

و دموکراسی اظهار کرده است، "یک میلیارد دالر خیلی اندک است و برای حفظ و مراقبت بخشهای غیر نظامی باید به برنامه همبستگی ملی به عنوان یک نمونه رجوع شود.

یک گزارش از سال ۲۰۱۳ نشان داده است که فقدان رویکرد سیستماتیک برای حفظ و مراقبت یک موضوع دشوار انتقال میباشد. با در نظر داشت سیر نزولی سرمایه گذاری در بخش انکشافی، تیم های بازسازی ولایتی که تعدادی از پروژه های انکشافی را در سراسر افغانستان تطبیق کرده اند، به فعالیتها های خویش در طول سال ۲۰۱۴ خاتمه داده که این امر قبل از تقسیم اوقات تکمیل فعالیتها صورت گرفته است. به عنوان نمونه، در سال ۲۰۱۱/۱۲ به مبلغ ۲۸ میلیون دالر برای حفظ و مراقبت جاده ها تخصیص داده شد در حالیکه در این بخش به ۲۹۰ میلیون دالر نیاز بود. افزایش تعداد تسهیلات و زیربناها که دولت به تنهایی مسوولیت حفظ و مراقبت آنها را به دوش خواهد داشت، احتمالاً یک چالش دیگر در سال مالی ۱۳۹۴ خواهد بود. قابل یاد آوری است که در گزارش مشورتی ولایتی موسسه برابری برای صلح و دموکراسی آمده است که دولت در یک ولایت هم تجهیزات و تسهیلات معارف را حفظ و مراقبت نکرده است. با آنکه مصاحبه شونده گان در ولایت بامیان اظهار کرده اند که بعضی اوقات دولت مصارف مراقبت از بخشهای صحی را تامین نموده اند، اشتراک کنندگان برنامه های مشورتی در سه ولایت دیگر گفته اند که دولت مصارف حفظ و مراقبت تسهیلات فعلی را تامین نمیکند. این شبکه ها گزارش داده اند که هنوز از حفظ و مراقبت لازم فاصله زیادی داریم، و اکنون سازمان های غیر دولتی این مسوولیت را به عهده گرفته اند که تضمین از حفظ و مراقبت، تسهیلات و زیربنای فعلی بسیار متزلزل میباشد.

۳.۳ مصرف بودجه

مطابق پلان استراتژیک ۱۳۹۲-۱۳۸۸، تا سال ۱۳۹۲ وزارت مالیه باید قادر میبود تا ۹۵٪ مجموع بودجه، ۱۰۰٪ بودجه عادی و ۸۵٪ بودجه انکشافی را به مصرف برساند. در بودجه سال ۱۳۹۳، مطابق گزارش مصارف بودجه مؤرخ ۱۵ نوامبر ۲۰۱۴ وزارت مالیه، ۹۴٪ بودجه عادی و ۵۰٪ بودجه انکشافی که ۷۶٪ مجموع بودجه را احتوا مینماید تخصیص داده شده است. به هر حال، تنها ۶۶٪ بودجه عادی سال ۱۳۹۳ و ۳۵٪ بودجه انکشافی به مصرف رسیده که ۵۴٪ مجموع بودجه را دربر میگیرد. بصورت کلی، با آنکه سال مالی هنوز خاتمه نیافته است، در قسمت مصرف بودجه دولت هنوز هم به اهداف تعیین شده دست نیافته و میزان پایین مصرف بودجه را نشان میدهد.

میزان پایین مصرف بودجه در قسمت بودجه انکشافی می تواند باعث کاهش کمک های مادی و مالی در بخش عرضه خدمات نهادهای عرضه کننده خدمات مثل مکاتب و شفاخانه ها شود. همچنان این امر باعث کاهش تخصیص بودجه در همان بخش در سال آینده نیز خواهد شد، زیرا تخصیص بودجه بصورت قسمی از میزان مصرف سال قبلی

۳.۴ کمکهای تمویل کننده گان و کمکهای اختیاری

وزارت مالیه برنامه گفتمان همکاری های انکشافی سال ۲۰۱۴ را در ماه جولای سال ۲۰۱۴ راه اندازی کرد. اینگونه اجلاس همه ساله از سال ۲۰۰۶ به اینسو، برای مرور و بازنگری دست آوردهای هر تمویل کننده در سال گذشته، و بحث در مورد حمایت بعدی برگزار شده است. سال ۲۰۱۴ اولین سالی بود که تمامی نمایندگی های ملل متحد در افغانستان در این پروسه اشتراک کردند. این اجلاس در ماه آگست ۲۰۱۴، با تهیه گزارش همکاری انکشافی که باید در ماه سپتمبر منتشر میشد، خاتمه یافت با آنکه چنین گزارشی هنوز در دست نیست. آخرین گزارشی که در دسترس عام قرار دارد مربوط سال ۲۰۱۲ میشود.

بودجه ملی افغانستان طوری ساختار بندی شده است تا کمک هایی که از طریق دولت به مصرف میرسد، بعد از شامل سازی در بودجه اصلی و کمک هایی را که تمویل کننده گان مستقیماً به مصرف میرساند بدون گنجانیدن در بودجه دولتی توسط بودجه های ضمیمه تسهیل شود. با وجود افزایش تمویل بودجه در این اواخر، قسمت زیادی از بودجه اصلی (۶۶٪ بودجه انکشافی ۱۳۹۳) هنوز هم غیر اختیاری میباشد. لازم به تذکر است که کمکهای غیر اختیاری بر اساس توافق میان وزارت مالیه و تمویل

متاثر است. همانطوریکه آخرین گزارشات در مورد تعیین بودجه و مصارف نشان میدهد، مصرف بودجه عادی یک نگرانی در سطح ولایات بوده زیرا تخصیصاتی که از جانب ریاست بودجه وزارت مالیه بگونه ای یک نواخت ارسال می گردد در حدود ۹۹٪ را احتوا نموده حالانکه میزان مصارف بودجه عادی به ۶۶٪ میرسد. ولی مصرف بودجه انکشافی همچنان موضوع قابل بحث در سطح مرکز می باشد زیرا تخصیص بودجه از جانب وزارت مالیه ۵۰٪ و مصرف بودجه ۳۵٪ میباشد. یک متخصص مدیریت مالی عامه در مصاحبه با موسسه برابری برای صلح و دموکراسی استدلال نمود که "اگر شما به مصارف کلی هر ساله نظر بیندازید. مصرف بودجه مشکل خیلی جدی بی نیست آنگونه که بسیاری به آن اشاره میکنند زیرا مصارف کلی بودجه هر سال با وجود میزان پایین مصارف افزایش پیدا میکند که میتوان آنرا به ازدیاد تدریجی کمک ها در بخش بودجه در چند سال اخیر و افزایش عواید داخلی (تا سال جاری) نسبت داد". این نکته نشان میدهد که افزایش تدریجی کمک های بودجی میتواند تضمین کند که مصارف علی الرغم میزان پایین مصارف بودجه تا سطح ۵۰٪ افزایش می یابد ولی این به معنای تکذیب این واقعیت نیست که مصرف بودجه یک نگرانی جدی است که باید در سطح ولایتی و مرکزی مورد توجه قرار بگیرد.

کننده برای پروژه های مشخص صورت میگیرد، حالانکه چنین مصارف از طریق بودجه ملی دولت مورد کنترل قرار داده میشود. کمکهای اختیاری به وزارت مالیه اجازه تمویل برنامه های دارای اولویت ملی را میدهد اما در بودجه ۱۳۹۴، فقط ۸٪ بودجه انکشافی را کمکهای اختیاری تشکیل میدهد.

موضوع کمبود کمکهای اختیاری در بودجه انکشافی اکثر اوقات به مثابه یک نگرانی عمده حکومت داری خوب بیان نگردیده است حالانکه تمویل کننده گان متعهد اند تا کمک ها را از طریق بودجه به ۵۰ فیصد افزایش دهند. یک گزارش موسسه برابری برای صلح و دموکراسی که به زودی منتشر خواهد شد، دریافته است که اگر کمکهای اختیاری ازدیاد نیابند، تلاش ها برای بهبود موثریت بودجه مثل بودجه سازی ولایتی و بودجه بر اساس برنامه مخصوصاً با توجه به عواید داخلی راکد و سیر نزولی کمک های بین المللی بعد از بیرون شدن آیساف غیر واقعی خواهد بود. این امر به گفته یکی از مقامات ریاست عمومی خزاین وزارت مالیه در مصاحبه با EPD مطابقت دارد، "بودجه سازی ولایتی بدون بودجه اختیاری در قالب بودجه انکشافی ناممکن است." ازدیاد کمکهای اختیاری از سوی تمویل کننده گان بین المللی میتواند مشروط به شرایط متعددی مثل بهبود ظرفیت در مصرف بودجه و مبارزه با فساد باشد.

مدیریت مالی عامه و اصلاحات

وزارت مالیه دور دوم اصلاحات تحت برنامه راهکار مدیریت مالی عامه شماره ۱۱ را در ماه فبوری سال ۲۰۱۴ مطابق راهکار مدیریت مالی عامه شماره ۱ که در سال ۲۰۱۰ راه اندازه گردیده بود، روی دست گرفت. راهکار ۱۱، با توجه بر راهکار ۱ به منظور تقویت و بهبود بخشیدن مدیریت مالی عامه از طریق تدارکات موثر، ساختارهای خزاین و تفتیش، و سیستم های سازگار با معیارهای مؤثر نظارتی برای مدیریت مالی، گزارش دهی و کنترل آماده شده است. مطابق آخرین گزارش از تطبیق و نتایج آن، پیشرفت ها به سوی دستیابی به اهداف پروژه نسبتاً رضایت بخش بوده و پیشرفت تطبیق کلی پروژه نیز نسبتاً رضایت بخش خوانده شده است. در دورنمای ساختار کلی اصلاحات، پیشرفت های قابل ملاحظه در جهت جذب مساعدت ها از طریق بودجه ملی با در نظر داشت تطبیق فعالیت های تدارکاتی مطابق قانون تهیه و تدارکات از جانب وزارت ها و دوایر مربوطه، راه اندازی آموزش ها در ارتباط با امور منابع بشری و روی دست گرفتن ارزیابی ها در قسمت مدیریت مالی عامه صورت گرفته است. پیشرفت ها در خصوص ساختار مجدد ریاست های تدارکات در وزارت ها و دوایر ولایتی مربوطه، نظارت داخلی وزارت ها، تاسیس چارچوب حقوقی برای حسابداری و کیفیت گزارش های نظارتی که به پارلمان فرستاده میشود، هنوز هم با اهداف معینه فاصله دارد.

از طریق پروسه ظرفیت سازی تدریجی، وزارت مالیه پروسه ایجاد بودجه ملی را بصورت موثر و مطابق به معیارهای بین المللی اجرا کرده است. با آن هم، از آنجائیکه کارکرد دولت هنوز هم متکی به کمک های تمویل کننده گان بین المللی است، چالش ها هنوز هم وجود دارد و فساد اداری به عنوان نگرانی عمده در حیف و میل منابع به شمار می رود. با بیرون شدن نیروهای آیساف و کاهش میزان کمک های خارجی، ضروری پنداشته میشود تا جهت از میان برداشتن این خلا، یک مدیریت مؤثر و حسابداری مالی عامه روی کار شود.

وزارت مالیه یک پلان استراتژیک را تهیه کرده است که سالهای ۱۳۸۸-۱۳۹۲ را دربر میگیرد. در این پلان دیدگاه ها و اهداف، ارزش ها و مقاصد، برنامه ها و فعالیت های فرعی، ساختار اداره، اولویت های سالانه، اقدامات رفع خطرات احتمالی، و چارچوب نظارت و ارزیابی گنجانیده شده است. با آنکه این پلان تنها برای مدت چهار سال الی ۱۳۹۲ بود، وزارت مالیه در سال ۱۳۹۳ نیز مطابق این پلان گزارش خود را ارایه نموده و هیچ پلان استراتژیک جدید ترتیب نکرده است. بصورت مشابه، با آنکه هر ریاست موظف شده بود تا پلان ۵ ساله خویش را در سال ۱۳۸۸ ترتیب کند، بسیاری ازین پلان ها مثل پلان کلی منقضی شده اند که نشانده خلای فعلی در بخش پلان گذاری و چارچوب استراتژیک مطابق اصول مدیریت مالی عامه است.

۴.۱ شفافیت و حسابداری

میکانیزم های نهادینه سازی حسابداری و شفافیت که به مردم حسابداری باشد، از سوی دولت جمهوری اسلامی افغانستان، تمویل کننده گان بین المللی و شهروندان به حیث مهم ترین مورد برای مؤثریت هر چه بیشتری مدیریت مالی عامه پذیرفته شده است. دولت جمهوری اسلامی افغانستان قدم هایی را جهت بهبود بخشیدن شفافیت با انتشار اظهار نامه قبل از بودجه و بودجه شهروندان، برداشته است. با آن هم، گزارش این موسسه که به زودی منتشر خواهد شد، نشان میدهد که مردم محل و نهادهای جامعه مدنی در بسیاری از موارد بی خبر و/یا در فهم بودجه ناتوان باقی مانده اند. وزارت مالیه بودجه شهروندان را در سال ۱۳۹۰ به مثابه یک تعهد برای شفافیت هر چه بیشتر معرفی نموده و در سال ۱۳۹۳ دوباره آنرا منتشر کرد که به زبان دری، پشتو، و انگلیسی قابل دسترس است. بودجه شهروندان شکل مختصری

از بودجه ملی است که اولویت های اصلی دولت، منابع بودجه، تخصیصات و مصارف، و اهداف و مقاصد بخش های کلیدی را بصورت کلی ترسیم میکند. وزارت مالیه همچنان سند بودجه ملی را در سال ۱۳۹۳ تهیه کرد که یک سند جامع تری است که اهداف استراتژیک و اولویت های بودجه سال ۱۳۹۳، دورنمای اقتصاد کلان، تطبیق اولویت های دولت، اصلاحات بودجه، شهرداری ها و تجارت های دولتی را در آن ترسیم نموده است. این گزارش ها در وبسایت ریاست عمومی بودجه قابل دسترس است.

علاوفاً، در جریان سال ۱۳۹۳، وزارت مالیه گزارشات ماهوار مالی را نیز از ماه دوم الی نهم به زبان انگلیسی، دری، و پشتو به نشر میرساند. با آنکه وزارت مالیه گزارش فصلی نیز باید تهیه کند، تنها گزارش ربع اول سال بصورت آنلاین موجود است و آن هم فقط به زبان انگلیسی. گزارش ماهانه شامل خلاصه بودجه، خلاصه عواید و مصارف و میزان مصرف بودجه میشود. گزارش فصلی مربوط به ربع اول سال، شامل معلومات مشابه بصورت جزئی تر، و همچنان گزارش کوتاه از پیشرفت ها و گزارش از امور مالی بودجه ملی میگردد. وزارت مالیه همچنان گزارشات مصرف بودجه به شکل فایل ایکسپل قابل دائلود بصورت هفته وار از ماه فبروری سال ۲۰۱۴ به زبان دری و انگلیسی تا اواسط ماه جولای و تنها به زبان انگلیسی بعد از آن در بقیه سال را به نشر رسانده است. دفتر معینیت اداری وزارت مالیه همچنان یک گزارش شش ماهه از کارکردهای این وزارت را در سال ۱۳۹۳، و گزارش فصلی از اولین ربع سال ۱۳۹۳ را در مورد پلان استراتژیک به نشر رساند و هر دو به زبان انگلیسی روی سایت وزارت مالیه قابل دسترس است. ریاست عمومی بودجه تقویم بودجه سال ۱۳۹۴ را به زبان انگلیسی و دری و هم چنان پلان بودجه سال ۱۳۹۴ را به نشر رسانده است اما رهنمود ها و متحد المال بودجه را آنگونه که در سال ۱۳۹۳ منتشر شده بود، به نشر نرسانده است.

معینیت گمرکات و عواید خلاصه گزارش در مورد جمع آوری عواید و اهداف آنرا منتشر کرد که مدت زمانی کوتاه از ماه اپریل تا جولای ۲۰۱۴ را در بر میگیرد. به هر حال، این تنها معلوماتی در مورد عواید است که در سال ۱۳۹۳ در دسترس عام قرار دارد. با آنهم، وبسایت ریاست عواید شماره تماس را برای گزارش دهی فساد اداری از مقامات وزارت مالیه و همچنان یک رهنمودی برای ارسال شکایات از طریق ایمیل به یکی از دو ایمیل آدرسی که برای همین مقصد در آنجا به نشر رسیده است، فراهم نموده است. بر علاوه، واحد پالیسی تدارکات (PPU) بصورت مستمر قراردادهای ارایه شده را روی وبسایت این واحد در جریان سال ۱۳۹۳ منتشر کرده است. تهیه و انتشار گزارشات آنلاین یک تعهد امیدوارکننده برای شفافیت و حسابدگی است. با وصف آن، قابل یاد آوری است که محدودیت هایی در این خصوص بنابر عدم موجودیت قانون دسترسی به اطلاعات وجود دارد. همچنان مطابق سروی انجام شده در سال ۲۰۱۳ اینترنت (۳٪) رادیو (۸۰٪) تیلیفون (۵۷٪) تلویزیون (۵۴٪) در افغانستان مورد استفاده قرار میگیرد. بر اساس بازنگری و مرور بودجه، فقدان شفافیت و حسابدگی بصورت تکان دهنده در سطوح ریاست های ولایتی بنابر هدایات از سوی وزارت خانه ها رونما گردیده است. در ولایات کابل، هرات، و ننگرهار، دو ریاست صحت و معارف تمام و یا بخشی از مصاحبه را رد نمودند. این ریاست ها جهت حاضر شدن به مصاحبه، از مصاحبه کننده خواستار مکاتیب رسمی متعدد از نهاد های دولتی در مرکز گردیدند. وقتی مصاحبه کننده سعی کرد این چنین مکاتیب را در سطح مرکز برای مصاحبه های دیگر جویا شود، پروسه برای مدت بیشتر از یک ماه طول کشید ولی مکاتیب هیچ گاه بدست نیامد. در این ولایات، ریاست های دولتی از شریک سازی اطلاعات و اسناد در مورد تخصیص بودجه ولایتی و مصارف، سر باز زدند. با در نظر داشت کمبود دسترسی به اینترنت و سطح سواد در افغانستان، چنین تجربه های دست اول برای شفافیت و حسابدگی هر چه بیشتر در مورد منابع عامه به ویژه در سطح ولایات خیلی ها مهم تلقی میشود.

۴.۲ نظارت و ارزیابی

یکی از بخش های مهم مدیریت مالی عامه نظارت و ارزیابی است که متضمن برنامه ها و مکانیزم های گوناگون برای ارزیابی و نظارت پروسه مدیریت مالی عامه از پلان گذاری بودجه، تخصیص و مصرف بودجه تا ارایه خدمات را دربر میگیرد. قانون مدیریت مالی و مصارف عامه (PFEM) مصوب ۲۰۰۵ اداره عالی تفتش را ملزم میکند که گزارش مستقل تفتش سال مالی گذشته را قبل از شش ماه آخر سال مالی پس از تأیید و منظوری به پارلمان گزارش و در دسترس عامه قرار دهد. اداره عالی تفتش (SAO) صلاحیت دارد تا تفتش بخش های مالی، اجرایی و تطبیقی را راه اندازی نماید ولی بسیاری نقایص وجود دارد که پروسه تفتش را با دشواری مواجه میسازد؛ همانگونه که هیچ تفتش

از اجراءات طی دو سال قبل از انتشار گزارش بانک جهانی در ۲۰۱۳ اجرا نشده، نمایانگر ظرفیت و توانایی تخنیکي پایین اداره عالی تفتیش بوده و با معیارهای جهانی مطابقت نمیکند. ضمناً گزارشات تفتیش به دسترس عامه قرار داده نمیشود. یکی از متخصصین مدیریت مالی عامه، در مصاحبه با موسسه برابری برای صلح و دموکراسی روی این نارسایی ها تاکید کرده و اظهار نموده است که "رئیس عمومی تفتیش [کسی که سرپرستی سیستم تفتیش را عهده دارد]، در مطابقت با معیارهای بین المللی اجراءات رضایت بخشی را در تمامی امور محوله ایفا ننموده است. به طور مثال، او صورت حسابات مالی را بر اساس اجراءات مبتنی بر خطر انجام نمیدهد.

در اسناد دولتی، جمهوری اسلامی افغانستان ادعا میکند که پیشرفت هایی را در مطابقت با پلان استراتژیک فوق انجام داده است، همانگونه که اجراءات سالانه سال مالی ۱۳۹۲ تهیه و به زبان دری و پشتو و انگلیسی روی سایت وزارت مالیه قرار گرفته است. فارمت گزارشات و چارچوب نظارتی برای سال ۱۳۹۳ با شاخص ها، خطوط اصلی و معیارها در مطابقت با پلان استراتژیک مورد بازنگری و مطابق آن تجدید شده و متعاقباً برای جمع آوری ارقام و اطلاعات مورد استفاده قرار گرفته اند. بر علاوه، یک بررسی فصلی از اجراءات در ربع اول سال ۲۰۱۴ برای پروژه بانک انکشاف آسیایی با وزارت

های مربوطه در ماه اپریل سال ۲۰۱۴ صورت گرفت. در نتیجه این جلسات، یک پلان عملیاتی مبتنی بر نتایج ترتیب و تصامیم در جلسه نهایی که توسط وزارت مالیه ریاست میگردد، اتخاذ شد.

بر رغم اینها، نارسایی ها در سیستم تفتیش حکومت، مثل فقدان میکانیزم های تفتیش از اجراءات موجودیت مداوم فساد اداری نیازمند توجه جدی دولت میباشد. مطالعات بین المللی در خصوص سیستم نظارت و ارزیابی دولت ها نشان میدهد که سیستم نظارت دولتی سراسری بصورت بالقوه موثریت مدیریت مالی عامه را بالا میبرد و تخصیص مناسب و درست بودجه را تضمین میکند. زیرا ارقام و اطلاعات جمع آوری شده میتواند پیشرفت های بدست آورده در پروسه مدیریت مالی عامه را آشکار نماید. این تجربیات همچنان آموخته های را برای نهادهای ساختن سیستم نظارت و ارزیابی مهم و مؤثر برای افغانستان فراهم مینماید. سیستم نظارت و ارزیابی باید از ایجاد ساختارهای موازی جلوگیری کرده و بجای آن حامی ساختارهای کنونی دولت باشد. ضمناً ظرفیت های کارمندان دواير دولتی در کنار کیفیت تکنالوژی معلوماتی و سیستم جمع آوری ارقام و اطلاعات نیز باید ارتقا داده شود تا سیستم نظارت و ارزیابی که بوجود می آید، علاوه بر نظارت از کیفیت عرضه خدمات، اجراءات کارمندان دواير دولتی را نیز مورد ارزیابی قرار بدهد.

۴.۳ بودجه سازی ولایتی

در سال ۲۰۱۴، یک مسوده پالیسی بودجه سازی برای ولایات، تهیه شده است و منتظر تصویب کابینه میباشد. تلاش های قبلی در جهت بودجه سازی ولایتی و آوردن اصلاحات لازم در سطح ولایت ها و ریاست های ولایتی بنابر توجه ناکافی از جانب وزارت های مربوطه مرکزی، مؤفق نبوده است. اداره انکشاف بین المللی ایالات متحده امریکا، مسوده پالیسی جدید روی همکاری میان وزارت ها، ریاست ها و دواير ولایتی با مشوره و نظر خواهی از شوراهای ولایتی روی توزیع عادلانه و منصفانه بودجه به تمامی ۳۴ ولایت افغانستان تأکید مینماید و فرصت مشورت را روی پلان گذاری، نظارت و نقش ولایات در مصرف بودجه را فراهم میسازد. گزارش های دیگر نشان میدهد که این پالیسی بسیار آرمانی بوده و مشخص و عملی نمی باشد. به هر حال، شاید بخاطر انتقال سیاسی که امسال واقع شد، این پالیسی هنوز مورد تایید قرار نگرفته و هنوز مشخص نیست که موضعگیری دولت جدید در قبال این پالیسی چگونه خواهد بود.

طبق گزارشات وزارت مالیه، برای سال ۱۳۹۴، تمامی واحد های بودجودی ملزم بودند بودجه پیشنهادی خود را با تقسیمات ولایتی تهیه و ارایه کنند، هنوز مشخص نگردیده که این برنامه عملی شده است یا خیر زیرا طرح بودجه فرستاده شده به پارلمان، تقسیم بودجه در سطح ولایات را شامل نمیشد. تقسیم بودجه بر اساس ولایات به زبان دری و پشتو در سال ۱۳۹۳ تهیه شده بود اما به نظر میرسد که این سند بعد از منظوری بودجه ملی آماده شده است. بر علاوه، حتی اگر بودجه با تقسیم ولایتی به پارلمان فرستاده شده باشد، همچنان به احتمال قوی اولویت های تشخیص شده توسط مرکز را منعکس میسازد تا ضروریات ولایت را زیرا پلانهای انکشافی ولایتی (PDPs) که باید بودجه به اساس آنها ترتیب گردد، مطابق گفته های یکی از مقامات عالی رتبه وزارت مالیه هنوزهم به اجرا قراد داده نشده اند. این مقام در یک مصاحبه یاد آور شد که "در جلسه استماعیه بودجه از پلانهای انکشافی ولایتی هیچ سخن به میان نیامد." دیگران اظهار کردند که پلانهای انکشافی ولایتی تهیه و تسلیم شده است، ولی بیشتر لیست از آرزو و آرمان است تا پلان عملی و نیز بصورت درست قیمت گذاری نشده

اند و همچنان، ظرفیت تهیه بودجه در سطح ولایت همچنان پایین است مطابق گفته های برخی از مقامات مرکزی. با در نظر داشت تمامی نکته های مصاحبه هایی انجام شده در سطوح مرکزی و ولایتی از مقامات دولتی، با آنکه پیشرفت های اندکی مشاهده شده است، پروسه بودجه سازی بصورت شدید متمرکز باقی مانده و اصلاحات بودجه سازی ولایتی، در بهترین عبارت، فقط شور و هیجانی بیش نبوده است. تأسیس و ایجاد سیستم بودجه سازی ولایتی، مطابق گفته های یکی از مقامات با صلاحیت ریاست عمومی خزاین وزارت مالیه، در مصاحبه با موسسه برابری برای صلح و دموکراسی، از فقدان بودجه انکشافی اختیاری نیز، متاثر میباشد.

۴.۴ بودجه بر اساس برنامه

اساس برنامه ارایه کرده اند و عین کار برای سال ۱۳۹۴ نیز عملی شده است. با وجود اجرایی شدن کامل بودجه سازی بر اساس برنامه، وزارت ها هنوز هم پروسه بودجه سازی سنتی را تعقیب مینمایند. تحقیقات سال ۲۰۱۳ نشان میدهد که پیشرفت در این مورد بصورت کلی قابل ملاحظه است و محدودیت ها مانند پیچیده بودن بودجه بر اساس برنامه، با اقدامات ساده سازی این پروسه حل شده اند. در یک مصاحبه با موسسه برابری برای صلح و دموکراسی، یک مقام عالی رتبه ریاست عمومی بودجه وزارت مالیه روی آن تأکید کرد و افزود که "هنوز هم برخی مسایل ظرفیتی در وزارت ها وجود دارد، مشخصاً درک اهمیت بودجه بر اساس برنامه."

ضمناً، گزارش های مصرف بودجه سال ۱۳۹۳ نشان میدهد که بودجه بر اساس برنامه هنوز اجرا نشده است زیرا این گزارش ها هنوز هم بر اساس همان بودجه سازی سنتی تهیه شده و میزان مصرف بودجه توسط بخش مربوطه بدون توضیح برنامه گزارش داده میشود. گزارش بیشتر در خصوص ارزیابی تأثیرات بودجه بر اساس برنامه و موثریت آن هنوز در دست نیست.

بودجه سازی سنتی در افغانستان بیشتر بودجه را بر اساس ارزش های ظاهری اولویت های اقتصادی مثل معاشات، اجناس و خدمات مورد سنجش قرار میدهد تا نتایج مشخص و پی آمد های مطلوب. سیستم بودجه سازی رایج معلومات اندک و یا هیچ معلوماتی راجع به اینکه چه باید تولید شود، کدام خدمات باید ارایه شود، و کدام نتایج باید به دست بیاید، ارایه مینماید. به همین دلیل، بودجه سازی بر اساس برنامه به عنوان اصلاحات پالیسی توسط دولت مطرح و معرفی شد با این هدف که بودجه را با برنامه های مشخص پالیسی محور و نتایجی که در برنامه های دارای اولویت ملی تعیین شده است، مرتبط کند تا بتواند از بودجه سازی موثر اطمینان حاصل نمود. هدف دیگر این طرح آن بود تا پروسه بودجه سازی را شفاف تر ساخته و حسابداری بودن مقامات دولتی را بهبود ببخشد.

مطابق گزارشات وزارت مالیه، برای سال ۱۳۹۳، تمامی واحد های بودجوی بودجه خود را با میکانیزم بودجه بر

۴.۵ بودجه سازی پاسخگو به جندر

که در برنامه آزمایشی قرار دارد، شامل این موارد می شود: اهداف، دست آوردها، اطلاعات کمی و کیفی در مورد تشخیص نیازها و برنامه عملی مشخص برای رفع شاخص های مربوط به جندر برای تعیین نتایج و اهداف در خصوص کاهش نابرابری های جنسیتی. این رهنمودها همچنان مشخص میسازد که شاخص ها باید با موارد مندرج در پلان کاری ملی برای زنان افغانستان (NAPWA) و استراتژی انکشاف ملی افغانستان (ANDS) برای برابری جندر تطابق داشته باشد.

رهنمودها تصریح میکند که تخمین مصارف برای هر برنامه، باید فیصدی زنانی را که از آن بهره مند میشوند و میزان سهم آنان را از بودجه اختصاص یافته در بر داشته باشد. برای خانه پوری فایل ایکسپل برای برنامه های انکشافی، وزارت های شامل برنامه آزمایشی ملزم

برای پلان گذاری سال ۱۳۹۴، اسناد دولتی نشان میدهد که متحدالمال شماره ۲ شامل رهنمودهای مشخص برای بودجه سازی مبتنی بر نیازهای جندر برای وزارت مالیه است، با توجه به بودجه سازی شش وزارت که بخش از برنامه آزمایشی بودجه سازی پاسخگو به جندر است این امر در نظر گرفته شده است. این رهنمودها تصریح میکند که وزارت مالیه باید رهنمود در مورد تحلیل مبتنی بر جندر بخش های لازم را تهیه کند و از ارایه خدمات متوازن اطمینان بدهد.

رهنمودها وزارت مالیه را هدایت میکند تا اطمینان حاصل نماید که بودجه ارایه شده توسط شش وزارت

اند نیازهای مختص به مشارکت زنان، فیصدی پروژه ها و فیصدی مردان و زنان بهره مند از پروژه را در نظر بگیرند. مطابق وزارت مالیه، برای سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴، شش وزارت مربوطه شامل در برنامه آزمایشی، بودجه خود را با رویکرد "حساس به جندر" ارایه کردند. با آنکه هنوز مشخص نیست تا چه حدی به الزامات این رهنمود عمل شده است، در بازنگری مشرح بودجه موسسه برابری برای صلح و دموکراسی مورد بازبینی قرار خواهد گرفت. با آن هم، این موضوع روشن است که رهنمودهای فعلی مستلزم سند بودجه جندر، یا تقسیمات بودجه تخصیص داده شده به افراد ذینفع تفکیک شده بر اساس جندر نیست.

در ضمن، دولت نیز سند توضیحات بودجه به اساس جندر را تهیه نکرده و در حال حاضر هیچ تقسیمات عمومی فیصدی مصارف، برنامه ها، و جوانب ذینفع مبتنی بر جندر یا توجیه بودجه براساس بهبود برابری جنسیتی را روی دست ندارد. در غیبت تعهد نهادینه سازی برابری، ناممکن است که معلومات و اطلاعات از تمامی بخش ها جمع آوری شود و به همین دلیل، احتمال اینکه بودجه به نیازمندی شهروندان بتواند پاسخگو باشد، و مشخصا به نیازهای زنان در خصوص بهبود برابری جنسیتی پاسخ بگوید، دور از احتمال است.

وزارت صحت عامه

دستیابی به اهداف و پیگیری منابع

بسته خدمات صحتی اساسی (BPHS)، که ۶۹٪ نفوس را تحت پوشش قرار میدهد و در برنامه ملی دارای اولویت گنجانده شده است، دولت نسبتاً دست آورد های خوبی در ولایت هرات داشته است و بصورت اوسط حدود ۶۰٪ موفق بوده است. در بامیان کمتر از آن در حدود ۴۸٪ و بالاخره در ننگرهار و کابل خیلی اندک بوده و کسانی که در مشاورت اشتراک کرده بودند، گفته اند که میان ۰ - ۳۰٪ به بسته های خدمات صحتی اولیه به خاطر موجودیت فساد و کمبود کلینیک، داکتر و یا هر دو، دسترسی دارند. در تمامی ولایات، اشتراک کنندگان در مشورت ها، اظهار کردند که دولت کارکرد خوبی داشته و به اهدافش دست یافته و حتا در موارد کاهش مرگ و میر مادران، مرگ و میر اطفال زیر سن ۵ سال، ازدیاد مصونیت از سیاه سرفه، و تیتانوس، و سرخکان برای اطفال زیر سن یک سال حتا فراتر از اهداف معینه اجراءات صورت گرفته است. در سرتاسر ولایات، اعضای اجتماع همچنان باورمند بودند که هدف ۵۰٪ ولادت ها با حضور داعیه های محلی، به دست آمده اما بیشتر از آن نبوده است. در سرتاسر ولایات، با آنکه بسیاری تایید میکردند که آمبولانس ها در تمامی ولسوالی ها وجود دارد، همه روی این مساله اتفاق نظر داشتند که خدمات آمبولانس با در نظر داشت تعداد و پیگیر بودن خدمات آنها، ناکافی است. بصورت مشابه، اشتراک کنندگان مشورت ها در تمامی ولایات، به این نظر بودند که دواهایی که در کلینیک های دولتی در دسترس مردم قرار میگیرند، ناکافی بوده یا با کیفیت پایین عرضه میشوند یا هم بسیار قیمت اند یا هر دو مورد.

۴۶ بودجه سازی پاسخگو به نیازها و تعهدات پالیسی: مطالعات آزمایشی وزارت صحت عامه و وزارت معارف

در جریان دهه گذشته، تعهدات متعددی از طریق پالیسی های گوناگون در تمامی بخش ها از طریق استراتیژی انکشاف ملی، برنامه های دارای اولویت ملی، اهداف انکشافی هزار ساله افغانستان، و استراتیژی های مختص به بخش های مربوطه و پلان های کوتاه مدت صورت گرفته است. با آنکه این تعهدات پالیسی در قدم اول امیدوار کننده است، ترجمه این تعهدات به نتایج نیازمند تعهدات کافی در بخش تخصیص بودجه و مصارف واقعی میباشد. به عنوان بخش از بازنگری بودجه، مشوره ها در چهار ولایت صورت گرفت که بصورت مشخص به دو بخش - صحت و معارف - متمرکز بوده و هدفش ارزیابی کارکرد و اولویت بودجه در مقایسه با برخی از تعهدات کلیدی و اهداف معین شده، و هم چنان ارزیابی درک مردم از کارکرد بخش مربوطه و مسایل کلیدی در هر بخش، بوده است. یک ارزیابی مشرح از این اولویت ها که در سطح محلات در مقایسه با تخصیص بودجه واقعی در هر بخش در بازنگری مشرح بودجه ملی ۱۳۹۴ و همچنان کارت نمره دهی اجتماعی هر ولایت مورد تحلیل و بازنگری قرار خواهد گرفت. قابل یاد آوری است که نظرات ارایه شده در اینجا، مبتنی بر فهم تجربیات واقعی کسانی است که در برنامه مشاورت اشتراک ورزیده اند. به هر حال، ارزیابی کارت نمره دهی اجتماعی، به منظور تهیه ارزیابی پیشرفت ها بسوی شاخص های کلیدی و همچنان به منظور تهیه معلومات در مورد بخش های کلیدی عمده و ضروری برای ارزیابی اولویت های بودجه در هر دو بخش در نظر گرفته شده است.

دستیابی به اهداف و پیگیری منابع

در مورد هدف ثبت نام ۱۰۰٪ تا سال ۲۰۲۰، اعضای ائتلاف افغانها برای شفافیت و حسابداری و اعضای اجتماع در سرتاسر ولایات به این نظر بودند که دولت راه درست و مناسبی را برای دست یافتن به این هدف در پیش گرفته است، و بصورت متوسط ۸۰-۵۰٪ ثبت نام تخمینی صورت گرفته است با آنکه اشتراک کننده گان در ولایات ننگرهار و هرات به این نظر بودند که ثبت نام دختران از پسران خیلی کمتر است. در سرتاسر ولایات، گزارش داده شد که دولت سرمایه گذاری کافی برای دستیابی به اهداف تعیین شده در بخش بالابردن ظرفیت معلمان، فراهم سازی کورس های آمادگی برای زنان و دختران برای امتحان کانکور، و تقویت برنامه های سواد آموزی، نکرده است. در سطح بالاتر، اعضای اجتماع به این باور بودند که تنها میان ۲۰ الی ۵۰ درصد معلمان فارغ التحصیل صنف چهاردهم اند. با وجود تعهدات در پالیسی، هیچ یکی از اجتماعات باور نداشتند که کورس های آمادگی برای زنان برای امتحان کانکور وجود داشته باشد، و بصورت عمومی، تمامی کسانی که در مشاوره اشتراک کرده بودند، به این نظر بودند که هدف تعیین شده استراتژی انکشاف ملی افغانستان برای تقویت برنامه های سواد آموزی تا سال ۲۰۱۳، ۵۰٪ اجرا شده است، و دولت منابع کافی برای ارایه کورس های سواد آموزی تخصیص نداده است. استراتژی انکشاف ملی افغانستان تصریح کرده است که نصاب درسی جدید ترتیب شود و تمامی کودکان باید دسترسی به کتاب های درسی نصاب جدید آموزشی داشته باشند. با وجودیکه برخی از اجتماعات گفته اند که کتاب های درسی جدید را دریافت کرده اند، کمبود کتاب درسی در هر ولایت گزارش داده شد و چندین مورد وجود داشت که هنوز از مواد درسی کهنه استفاده میکردند. اضافه بر آن، با وجود تعهدات در مورد فراهم کردن بودجه برای تقویت ورزش در مکاتب، تمامی اشتراک کننده گان در مشاوره اظهار کردند که هیچ کمک از سوی دولت در بخش خریداری وسایل ورزشی برای شاگردان در مکاتب صورت نگرفته است.

مشکلات کلیدی

مشکلات کلیدی در بخش معارف در سرتاسر ولایات قرار ذیل اند: تعداد اندک مکاتب، استادان تحصیل نیافته، کمبود صنف درسی در مکاتب، و فساد اداری (در بخش استخدام اساتید، بخش عمرانی و ...) گزارش شده است. بسیاری نیز از کیفیت پایین مواد آموزشی، کمبود مواد مورد نیاز مثل میز و چوکی در مکاتب، کمبود تسهیلات

مشکلات کلیدی در بخش صحت عامه در سرتاسر ولایات، کمبود کلینیک، کمبود امبولانس، کمبود داکترها و پرسونل طبی، تخصص داکتران، کمبود دوا، کیفیت دوا و فساد اداری بودند. برخی نیز به کمبود تجهیزات طبی، فقدان نظارت از سوی دولت و فقدان برنامه های آگاهی دهی عمومی در خصوص مسایل صحت عامه به عنوان مشکلات کلیدی اشاره کردند. مسایل شناسایی شده نیز در نتیجه آمادگی شهروندان جهت گزارش از نارسایی ها را ارایه میکند. چون توقع آنها از دولت در خصوص ارایه خدمات خوب و پاسخگو به نیازها همواره بلندتر شده میرود.

دیدگاه دولت

با آنکه ریاست صحت عامه ولایت کابل و ننگرهار از همکاری در قسمت ترتیب گزارش بازنگری بودجه توسط موسسه برابری برای صلح و دموکراسی اجتناب نمودند، مصاحبه ها در ولایات هرات و بامیان نشان میدهد که کمبود شفافیت بصورت فراگیر و یا عدم مطابقت گزارش ها با وضعیت واقعی شهروندان وجود دارد. در هر دو ولایت، مقامات ریاست ها ادعا کردند که بصورت کامل مرگ و میر مادران و اطفال زیر سن ۵ سال را از میان برده اند، و در مورد واکسیناسیون ۱۰۰٪ در صد اطفال زیر سن یک سال نیز ابراز خرسندی کردند. آنها ادعا کردند که بسته خدمات صحتی اساسی از سطح ۶۹٪ نیز فراتر گسترش یافته و دسترسی به خدمات صحتی در تمامی محلات بجز برخی محلات نا امن در هرات، نیز وجود دارد. در هر دو ولایت، مقامات ادعا کردند که از هدف تعیین شده ۵۰٪ ولادت ها با حضور داعیه محلی فراتر رفته و حتا در بامیان چنین ادعا شد که این رقم اکنون به ۹۵٪ رسیده است. در هر دو ولایت این ادعا صورت گرفت که تسهیلات طبی را فراهم میکنند، با آنکه در ولایت بامیان مقامات تصریح کردند که در بسیاری از موارد آنان به علت کمبود بودجه نمی توانند کمک کنند.

با در نظرداشت نظر شهروندان، معلومات و اطلاعات در دسترس قرار گرفته از سوی ریاست های دولتی نشان می دهد که یا مقامات بصورت عمدی در مورد پیشرفت و کارایی خود غیر صادقانه صحبت میکنند، یا هم آنها از واقعیت های مرتبط به صحت عامه در ولایت مربوطه بی خبر اند. این موارد، هر دو مشکلات جدی در پلان گذاری موثر بودجه به حساب آمده تا اطمینان حاصل گردد که تخصیص و مصرف بودجه به نیازهای شهروندان پاسخگو بوده، بودجه سازی مبتنی بر نتیجه و در عین حال موثر تلقی شده و همچنان سیستم نظارت و ارزیابی نیز روی دست گرفته شده است.

و امکانات مثل کتابخانه و لابراتوار، و ناکافی بودن معاش معلمان شکایت داشتند.

دیدگاه دولت

ریاست معارف ولایت کابل از همکاری در قسمت ترتیب گزارش در مورد بازنگری مسوده بودجه توسط موسسه برابری برای صلح و دموکراسی اجتناب نمود، ولی در ولایت بامیان، ننگرهار و هرات، کارمندان عالی رتبه بسیاری از مشکلات مشابه در خصوص پیشرفت در بخش اولویت های معارف را تشریح کردند. مسؤولین ریاست های مربوطه در این ولایات میزان ثبت نام را ۷۰٪ برآورد کردند و به مشکلات فراروی ثبت نام مخصوصا دختران نیز اظهاراتی را ابراز نمودند. با آنکه مسؤولین در هرات و ننگرهار ادعا کردند که مواد نصاب درسی جدید را بصورت کامل به شاگردان توزیع کرده اند، مسؤولین در بامیان گزارش دادند که برای مدت چهار سال، آنها نتوانسته هیچ کتاب درسی را برای شاگردان تهیه و توزیع نمایند. بصورت مشابه، مسؤولین در ننگرهار و هرات گزارش دادند که این ولایات به فقدان معلمان مسلکی مواجه بوده و تنها حدود ۷۰٪ از معلمان فارغ التحصیل صنف چهاردهم هستند؛ ولی در بامیان، با اشاره به کمبود معلم در مکاتب، مسؤولین این رقم را حدود ۵۰٪ برآورد کردند و اظهار نمودند که در برخی مکاتب حتا فارغان صنف ششم نیز به عنوان معلم استخدام شده اند.

در هر سه ولایت، مسؤولین به این باور بودند که نقش دولت در فراهم سازی کورس های سواد آموزی کم رنگ و ناکافی است بجز در ولایت ننگرهار که ارزیابی دولت تا حدودی نتیجه مثبت داشت و مسؤولین اظهار کردند که ۱۹۵ کورس سواد آموزی در حال فعالیت اند. در ولایت بامیان، مسؤولین به این نظر بودند که میزان کورس های سواد آموزی افزایش یافته اما این امر تنها به

مرکز ولایت محدود مانده و به ولسوالی ها بنابر مشکلات بودجه، گسترش نیافته ولی در هرات، برنامه های سواد آموزی بیشتر توسط انجوها راه اندازی شده است نه دولت. مسؤولین دولتی ادعا کردند که وسایل ورزشی را بجای بودجه در ننگرهار و هرات تهیه کرده اند؛ ولی در بامیان، این کار صورت نگرفته بازهم نقش انجوها در حمایت از ورزش در مکاتب برجسته بوده است. ریاست متذکره همچنان ادعا کرد که برنامه های مراقبتی در ننگرهار و هرات فراهم شده است ولی در بامیان برای این کار ظرفیت پایین و محدودیت های بودجه را یاد آوری نمودند. تادیه معاشات معلمان نیز در ننگرهار و هرات به وقت گزارش داده شد ولی در بامیان بصورت متوسط در تادیه معاش معلمین و مصارف مربوطه سه ماه تأخیر گزارش داده شده است.

با وجودیکه ریاست متذکره تا حدودی با مسایل بخش معارف آشنا به نظر میرسید، یک انقطاع کلی میان ارزیابی های شهروندان و اجتماع با ارزیابی های مسؤولین دولتی در ننگرهار و هرات مشاهده میشد. در حالیکه مسؤولین دولتی بامیان به مراتب آگاه تر و شفافتر در رابطه به مشکلات فراروی مردم بامیان و ریاست معارف در آن ولایت به نظر میرسیدند. ولی در ولایات ننگرهار و هرات مسؤولین در مورد مشکلات دید نسبتا بسته داشتند و یا هم از وضعیت واقعی در اجتماع آگاهی کامل نداشتند. تفاوت و ناسازگاری زیادی میان حرف های مسؤولین دولتی و مردم مشاهده شد، مخصوصا در بخش صحت عامه فقدان مشورت میان مردم اجتماع در ارتباط با مشکلات پلان گذاری بودجه با در نظر داشت نیازمندی های واقعی به نظر میرسید. لازم به یاد آوری است که با وجود اینکه این ارزیابی تنها سکتور صحت و معارف را تحت پوشش قرار داده است، اما با توجه بر محدودیت های ظرفیتی در ادارات که در این بازنگری مشاهده شد، احتمال می رود که این مشکلات در دیگر سکتورها نیز موجود باشد.

۴.۷ نقش و دخالت جامعه مدنی

وزارت مالیه ورکشاپ هایی را با جامعه مدنی برای بودجه ۱۳۹۲، ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ برگزار کرده است. طبق گزارشات دولت، ورکشاپ های جامعه مدنی به منظور تقویت و بهبود شفافیت و حسابداری و شامل سازی جامعه مدنی در پلان گذاری بودجه، اجرای آن، و پروسه نظارت ایجاد و راه اندازی شده است. ورکشاپ جامعه مدنی ۱۳۹۴ در ۲۳ جولای ۲۰۱۴ با پرزنتیشن های در مورد بودجه سازی پاسخگو به جندر و بودجه سال ۱۳۹۴ و سقف بودجه ۱۳۹۴ دایر شد. مطابق آجندا، بعد از پرزنتیشن از سوی وزارت مالیه، ۳۰ دقیقه برای جامعه مدنی در نظر گرفته شده بود تا پیشنهادات خود را ارایه کنند و ۲۰ دقیقه برای سوال و جواب. بصورت کلی، این ورکشاپ برای نیم روز طول کشید.

وزارت مالیه همچنان یک ورکشاپ در ماه نومبر در مورد بودجه ۱۳۹۳ و پالیسی جدید بودجه سازی ولایتی و تخصیص بودجه برای ولایات را دایر کرده بود. این ورکشاپ نیز برای نیم روز با ۱۵ دقیقه سوال و جواب پس از هر

پریزنتیشن دوام کرد. در این ورکشاپ از ۲۸ نهاد، به شمول ده شبکه رسانه ای، سازمان های ملی و بین المللی و یک دانشگاه نیز دعوت به عمل آمده بود.

در حالیکه تلاش ها برای در میان گذاشتن مسایل با جامعه مدنی یک قدم امیدوار کننده به حساب می آید، دو ورکشاپ نیمه روزه و بصورت مجموعی ۸۰ دقیقه سوال و جواب برای پیشنهاد ها و خاصا تلاش هایی که طی یکسال از طرف جامعه مدنی صورت گرفته است برای تقویت نقش جامعه مدنی در پلان گذاری، اجرا و نظارت بر بودجه ملی کافی و بسنده نمی باشد. این نکته توسط چندین نهاد جامعه مدنی طی یک سروی که از طرف مؤسسه برابری برای صلح و دموکراسی صورت گرفته بود، ابراز گردید. ضمنا نهادهای جامعه مدنی خواستار "سهم گیری بیشتری این نهاد ها در پلان گذاری" و نقش منظم و سیستماتیک شان در پروسه بودجه سازی شدند.

پیشنهادهات

با در نظر داشت یافته های این بازنگری، موسسه برابری برای صلح و دموکراسی پیشنهادهات ذیل را ارایه می دارد.

برای دولت

اثبات مالی

عواید داخلی

- دولت افغانستان به منظور افزایش عواید داخلی باید اجراآت کارمندان عالی رتبه ی دواير مربوطه را مورد ارزیابی قرار بدهد.
- داشتن تصویری کلی از ظرفیت عایداتی ولایات و وزارت ها و ایجاد سیستمی جهت ارزیابی تفاوت ها میان عواید پیش بینی شده و عواید جمع آوری شده و ضمنا تعیین اهداف واقعینانه عواید سالانه
- بازبینی قانون معادن توشیح شده در ماه آگست برای تضمین شفافیت و حسابدهی در سکتور معادن و اطمینان دهی از به واقعیت پیوستن عواید احتمالی در این بخش
- تعیین اهداف واقعینانه جهت جمع آوری عواید برای تحکیم ثبات مالی بخاطر اینکه دولت جمهوری اسلامی افغانستان بصورت مداوم طی چند سال اخیر در دست یابی به اهداف تعیین شده جمع آوری عواید موفق نبوده است
- اطمینان دادن از تطبیق مالیه بر ارزش افزوده.

حفظ و مراقبت

- سنجش درست بودجه واقعینانه جهت حفظ و مراقبت زیربنا ها و تسهیلات نظامی و غیر نظامی که شامل پروژه های تکمیل و ناتکمیل کنونی باشد.

- اولویت بخشیدن تخصیص بودجه برای حفظ و مراقبت زیربنا ها نسبت به پروژه های جدید زیربنایی.

مصرف بودجه

- ساده سازی روش های تخصیص بودجه و مصارف به خصوص در بخش بودجه انکشافی، بین مقامات دولتی سطح مرکزی و ولایتی جهت بهبود بخشیدن پروسه مصرف بودجه
- حصول اطمینان از اینکه مقامات ولایتی آموزش های مناسب و لازم را در بخش ظرفیت سازی برای اجرای به موقع منابع تخصیص یافته حاصل نموده اند.

مساعدت های خارجی و صلاحیت مقامات تمویل کننده

- مذاکره با تمویل کننده گان بین المللی جهت تادیه بیشتر از ۵۰ فیصد کمک ها مخصوصاً اختیاری از طریق بودجه ی ملی و در عین زمان اطمینان بخشیدن به تمویل کننده گان جهت مجادله بیشتر با فساد و ایجاد سیستم های نظارتی، استخدام افراد بر اساس اصل لیاقت و شایستگی و به مصرف رساندن بیشتر بودجه.
- تفویض صلاحیت برای مقامات ولایتی در امورات مربوط به تهیه و تدارکات و همچنان مصارف تا آنها بتوانند مصارف حفظ و مراقبت را سنجش نموده و این امر سبب گردد که کمبودی ها و نواقص در زیربنا ها و امور اضطراری در اسرع وقت بدون دخیل سازی مقامات مرکزی مرفوع گردد.

مدیریت مالی عامه و اصلاحات

شفافیت و حسابدگی

- حصول اطمینان از شفافیت و حسابدگی با نافذ ساختن قانون دسترسی به معلومات و فراهم نمودن دسترسی به معلومات از طریق وسایل دیگر علاوه بر اینترنت. به منظور بهبود انتشار اطلاعات از طریق رسانه ها با استفاده از شیوه های مناسب مانند رادیو، تلفون، تلویزیون و توزیع گزارشات بودجه بودجوی
- بهبود شفافیت از طریق تفویض صلاحیت به ریاست های ولایتی برای به اشتراک گذاشتن معلومات با نهاد های جامعه مدنی و شهروندان برای اطمینان از انتشار اطلاعات بودجوی

نظارت و ارزیابی

- اصلاح سیستم تفتیش جهت حصول اطمینان از تفتیش مؤثر در مطابقت با معیار های بین المللی و ایجاد سیستم نظارت و ارزیابی جهت شفافیت، حسابدگی و مؤثریت برنامه ها و همکاری با نهاد های جامعه ی مدنی به منظور استفاده از امکانات ایشان در قسمت نظارت و راپور دهی.

بودجه سازی ولایتی

- شامل سازی پیشنهادات و نقش ولایات در متحدالمال های بودجوی بصورت اجباری و حاصل اطمینان از اینکه پلانهای انکشافی ولایتی در پروسه بودجه سازی مورد استفاده قرار میگیرند؛
- شامل سازی تقسیمات بودجه هر ولایت (بودجه عادی و انکشافی) در بودجه ملی که به پارلمان فرستاده میشود؛

بودجه بر اساس برنامه

- ترویج بودجه بر اساس برنامه و بازیینی سیستم مدیریت مالی عامه به عنوان وسیله ای برای انتقال از بودجه سازی سنتی به بودجه بر اساس برنامه
- گنجاندن بودجه بر اساس برنامه در تمامی گزارشات تا ارایه گزارشات محدود به شمول میزان مصرف ادارات

بودجه سازی پاسخگو به جندر

- گسترش برنامه آزمایشی بودجه پاسخگو به جندر به تمامی وزارت ها و ارزیابی دو باره رهنمود های بودجه سازی پاسخگو به جندر تا اینکه اطمینان حاصل گردد که سایر مؤلفه های بودجه سازی پاسخگو به جندر تمامی مستفید شونده گان به اساس جندر در این برنامه شامل گردیده اند.
- جمع آوری ارقام و اطلاعات تفکیک شده بر اساس جندر توسط سیستم موثر نظارت و ارزیابی جهت تقویه سیستم مدیریت مالی عامه تا بتواند تمامی نگرانی ها و مشکلات مربوط به جندر را به صورت بهتر و مؤثر تر ترسیم نموده و آنها را مورد ارزیابی قرار دهد.
- تهیه سند واقعی بودجه جندر که شامل تقسیمات بودجه، برنامه ها و مستفید شوندگان به تفکیک جندر بوده و برابری جنسیتی را در تمامی عرصه ها بهبود ببخشد

نقش و دخالت نهادهای جامعه مدنی

- تقویت همکاری بین نهاد های جامعه مدنی برای نظارت از جمع آوری عواید، انجام ارزیابی نیازمندی های ولایات، شریک ساختن معلومات و استفاده از مهارت های یکدیگر
- حمایت از نهادهای شدن مشاورت فعال، نه تنها با وزارت مالیه بلکه با وزارت های سکتوری و نهاد های جامعه مدنی
- تقویه ظرفیت نهاد های جامعه مدنی به منظور ایجاد مکانیزم های نظارت و مبارزه با فساد به منظور بهبود موثریت بودجه

برای تمویل کننده گان بین المللی

- ادامه کمک به دولت جمهوری اسلامی افغانستان جهت افزایش عواید داخلی، تخمین کلی مصارف حفظ و مراقبت و بهبود مصرف بودجه جهت مبارزه با فساد اداری، تطبیق اصلاحات بودجوی و ایجاد یک میکانیزم منظم نظارت و ارزیابی
- کمک به نهادهای جامعه مدنی جهت نظارت از پلان و مصرف بودجه
- افزایش کمک های اختیاری به دولت جمهوری اسلامی افغانستان در بودجه ی انکشافی مشروط بر جد و جهد بیشتری دولت جمهوری اسلامی افغانستان در راستای تطبیق پیشنهادات متذکره در بند اول
- ازدیاد کمک ها از طریق بودجه ی ملی بیشتر از ۵۰ فیصد تا این کمک ها توسط دولت افغانستان در مطابقت با قانون بودجه، قانون تهیه و تدارکات و قانون مصارف عامه به مصرف رسیده و دولت افغانستان در زمینه به مردم و جامعه ی بین المللی پاسخگو میباشد.
- حصول اطمینان از اینکه اهداف تعیین شده برای جمع آوری عواید واقعبینانه بوده زیرا این اهداف طی چند سال اخیر بر آورده نگردیده است
- حصول اطمینان از تسلیم دهی زیربنا ها و تسهیلات به دولت جمهوری اسلامی افغانستان با در نظر داشت اصدار اطلاعاتیه با مدت زمان کافی و اطمینان بخشیدن از اینکه پلانگذاری مالی دولت برای مصارف حفظ و مراقبت زیربنا ها به طور درست صورت گیرد. به طور مثال پروژه هایی که در جریان تصدی گروه بازسازی ولایتی قبل از پلانگذاری دولت تسلیم داده شده است، هیچ هزینه ی برای حفظ و مراقبت آنها در نظر گرفته نشده بود.

برای نهادهای جامعه مدنی

- بلند بردن سطح آگاهی عامه در مورد بودجه ی سالانه، روند بودجه سازی، اصلاحات بودجوی و موضوعات کلیدی در مورد مدیریت مالی عامه و ثبات مالی
- حمایت از رویکرد همکاری بین نهاد های جامعه مدنی و دولت به عوض نگرش خصمانه و تلاش به سوی هدف مشترک برای بودجه سازی موثر و حکومت داری خوب

سکتور - وزارت	ارقام به هزار (۰۰۰)					
	مجموع		انکشافی		بودجه عادی	
	دالر	افغان	دالر	افغان	دالر	افغان
سکتور امنیت						
شورای امنیت ملی	88,482	1,552	-	-	88,482	0%
ریاست امنیت ملی	11,897,874	208,735	2,296	40	11,900,170	3%
حفاظت رئیس جمهور	977,339	17,146	44,120	774	1,021,459	0%
وزارت امور خارجه	2,854,136	50,073	182,628	3,204	3,036,764	1%
وزارت امور داخله	69,833,679	1,225,152	13,173,358	231,112	83,007,037	18%
تمویل شده از طرف مساعدت های خارجی	58,249,633	1,021,923	-	-	58,249,633	
تمویل شده از طرف عواید داخلی	11,584,046	203,229			11,584,046	
وزارت دفاع	97,714,722	1,714,293	6,726,373	118,007	104,441,095	23%
تمویل شده از طرف مساعدت های خارجی	86,276,176	1,513,617			86,276,176	
تمویل شده از طرف عواید داخلی	11,438,546	200,676			11,438,546	
مجموع	183,366,233	3,216,951	20,128,775	353,136	203,495,008	44%
حکومتداری خوب، حاکمیت قانون و حقوق بشر						
اداره عالی مبارزه با فساد اداری	100,000	1,754			100,000	0%
اداره مستقل ارگان های محل	2,208,036	38,737	313,938	5,508	2,521,974	1%
دفتر ریاست اجراییوی	165,000	2,895	-	-	165,000	0%
دفتر ریاست دولت	1,802,133	31,616	24,352	427	1,826,485	0%
ریاست عمومی اداره امور	731,987	12,842			731,987	0%
ستره محکمه	2,960,216	51,934	245,871	4,314	3,206,088	1%
مشرانو جرگه - شورای ملی	498,276	8,742			498,276	0%
ولسی جرگه - شورای ملی	1,201,708	21,083	824	14	1,202,532	0%
اداره لوی سارنوالی	1,072,533	18,816	314,614	5,520	1,387,147	0%
وزارت حج و اوقاف	808,062	14,177			808,062	0%
وزارت دولت در امور پارلمانی	40,000	702			40,000	0%
ریاست عدلیه	600,213	10,530	387,518	6,799	987,731	0%
کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی	330,283	5,794	305,715	5,363	635,998	0%
کمیسیون مستقل انتخابات	145,518	2,553	62,700	1,100	208,218	0%
کمیسیون نظارت بر تطبیق قانون اساسی	41,800	733			41,800	0%
کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان	67,777	1,189			67,777	0%
کمیسیون سمع شکایات انتخاباتی	30,000	526			30,000	0%
مجموع	12,803,544	224,624	1,655,532	29,044	14,459,076	3%
سکتور زیربناها و منابع طبیعی						
وزارت فواید عامه	3,551,683	62,310	24,093,580	422,694	27,645,262	6%
اداره ملی حفاظت محیط زیست	185,160	3,248	65,997	1,158	251,157	0%
اداره هوانوردی ملکی	344,100	6,037	2,887,189	50,652	3,231,289	1%
بورד مستقل کابل جدید			71,285	1,251	71,285	0%
د افغانستان برشنا شرکت			16,325,358	286,410	16,325,358	4%
ریاست جیودولوزی کارتوگرافی	125,827	2,207			125,827	0%
شاروالی کابل			3,797,839	66,629	3,797,839	1%
شرکت آب رسانی و کانالیزسیون			325,292	5,707	325,292	0%
وزارت امور شهر سازی	260,800	4,575	553,101	9,704	813,901	0%
وزارت انرژی و آب	560,575	9,835	8,501,238	149,145	9,061,813	2%
وزارت ترانسپورت	260,000	4,561			260,000	0%

وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی	468,075	8,212	368,187	6,459	836,262	14,671	0%
وزارت معادن و پترولیم	499,678	8,766	1,871,758	32,838	2,371,436	41,604	1%
کمیسیون عالی انرژی اتمی افغانستان	39,353	690			39,353	690	0%
مجموعه	6,295,250	110,443	58,860,825	1,032,646	65,156,075	1,143,089	14%
سکتور معارف							
وزارت تحصیلات عالی	4,601,398	80,726	1,323,596	23,221	5,924,994	103,947	1%
وزارت معارف	30,162,853	529,173	17,494,267	306,917	47,657,120	836,090	10%
اکادمی علوم افغانستان	170,563	2,992			170,563	2,992	0%
ریاست عمومی تربیت بدنی و سپورت	266,891	4,682	75,406	1,323	342,297	6,005	0%
ریاست عمومی رادیو و تلویزیون افغانستان	343,000	6,018	86,204	1,512	429,204	7,530	0%
وزارت اطلاعات و فرهنگ	450,391	7,902	45,056	790	495,447	8,692	0%
مجموعه	35,995,095	631,493	19,024,529	333,764	55,019,624	965,257	12%
سکتور صحت							
وزارت صحت عامه	2,791,931	48,981	18,217,023	319,597	21,008,954	368,578	5%
مجموع	2,791,931	48,981	18,217,023	319,597	21,008,954	368,578	5%
سکتور زراعت و انکشاف دهات							
اداره اراضی افغانستان	212,500	3,728	60,073	1,054	272,573	4,782	0%
وزارت احیا و انکشاف دهات	484,500	8,500	35,551,454	623,710	36,035,954	632,210	8%
وزارت زراعت، مالداري و آبیاری	1,041,626	18,274	7,118,517	124,886	8,160,143	143,160	2%
وزارت مبارزه علیه مواد مخدر	169,452	2,973	1,881,711	33,012	2,051,163	35,985	0%
مجموع	1,908,079	33,475	44,611,755	782,662	46,519,834	816,137	10%
سکتور مصوونیت اجتماعی							
اداره ملی آمادگی مبارزه با حوادث	95,484	1,675			95,484	1,675	0%
ریاست عمومی انسجام کوچی ها	58,780	1,031			58,780	1,031	
وزارت امور زنان	184,578	3,238			184,578	3,238	
ریاست اقوام و قبایل	396,919	6,963	93,235	1,636	490,154	8,599	
وزارت مهاجرین و عودت کننده گان	210,750	3,697	43,347	760	254,097	4,458	
وزارت کار، امور اجتماعی، شهدا و معلولین	18,882,090	331,265	856,288	15,023	19,738,378	346,287	4%
مجموع	19,828,600	347,870	992,870	17,419	20,821,471	365,289	5%
سکتور اقتصاد و انکشاف سکتور خصوصی							
وزارت مالیه	1,829,194	32,091	4,918,564	86,291	6,747,758	118,382	1%
اداره مرکزی احصاییه	146,336	2,567	307,503	5,395	453,839	7,962	0%
اداره ایجاد سهولت برای حمایه منابع تمویلی کوچک در افغانستان			1,680,960	29,491	1,680,960	29,491	0%
اداره حمایت از سرمایه گذاری در افغانستان			57,000	1,000	57,000	1,000	0%
اداره مستقل ملی استندرد افغانستان	69,306	1,216	69,306			1,216	0%
اداره کنترول و تفتیش	136,439	2,394	797,002	13,982	933,441	16,376	0%
وزارت اقتصاد	252,335	4,427	243,088	4,265	495,423	8,692	0%
وزارت تجارت و صنایع	408,942	7,174	462,423	8,113	871,365	15,287	0%
دفتر شورای اقتصاد ملی	49,500	868	65,684	1,152	115,184	2,021	0%
مجموعه	2,892,052	50,738	8,532,224	149,688	11,424,276	200,426	2%
مجموع واحد های بودجوی							
	265,880,785	4,664,575	172,023,533	3,017,957	437,904,318	7,682,532	95%
مجموعه کود های متفرقه و احتیاط							
	9,868,298	173,128	10,978,309	192,602	20,846,607	365,730	5%
مجموع کل							
	275,749,083	4,837,703	183,001,842	3,210,559	458,750,925	8,048,262	100%